

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov; cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Našim kmetovalcem.

Občudovanje vredna je hitrost, skrb in spretnost naših kmetovalcev, če oznanjajo črni oblaki, votli grom in vihar pretečo nevihto. Vse: družino, živino, orodje in blago spravijo s skrajnim trudom in naporom pod domačo streho ter zavarujejo pred škodo in poginom. Celo tujca sprejmejo z vso ljubeznijo. Slovenskim in jugoslovanskim kmetovalcem pa preti veliko večja, pogubonosnejša nevarnost, kakor je še tako huda nevihta, ki lahko uniči pač za eno leto pridelke posameznim dolinam ali občinam. Ta nevarnost je tem hujša, ker ljudje nočejo ali ne morejo pravočasno videti vzroka ali učinka.

Vprašamo vas vse gospodarje: Ali ne občutite že vsi, da je nevarnost tu in že zahteva svoje težke žrtve. Imenuje se gospodarska kriza in njen učinek je vedno večja beda našega kmetijskega ljudstva. Malo pomaga pridnost, malo štedljivost; posebej še, ako obišče bolezen družino in hlev. Mati skrb orje vedno globokejšo brazdo v obraze naših kmetijskih očetov in mater; ure veselja in tihe sreče so redke, ker vse greni bridka sadašnjost in še temnejša bodočnost. Toda višek krize še ni dosežen. Še težavnejši dnevi nas čakajo in rešitve ni drugod kakor v nas samih! V našem vzajemnem delu! Tega je še tako strahovito malo med nami! Vsak kmet pač dobro ve, da štirje pari tako močnih nih konjev ne opravijo toliko ali celo nič, ako se zaganjajo vsak zase in vsak po svoje, kakor pa opravijo štirje slabjši, če lepo skupaj vlečejo. Za živino torej to dobro znamo, za sebe in svoj stan pa te jasne resnice nočemo poznati in je ne priznavati! Bolje rečeno: dosti, zelo dosti je takšnih, ki te potrebne uvidenosti nimajo. Pred nevihto bi napravili vse napore in tvegali tudi lastno življenje, da rešijo trenutno kar morejo, toda ob splošni in trajni nevarnosti se pogrezajo v nevoljo in nesrečo sami in vsi njihovi tovariši, pa vendar držijo križem roke! To mora postati drugače.

Pomoč je mogoča,

toda pomoč je edino v kmetiskem stanu samem! Predvsem je treba spoznati resnico, da poedinec zamore le malo ali nič. Skupnost in vzajemnost, ki dela z ljubeznijo in razumom, pa zamore zelo veliko, da ne rečem: vse. Dajte si dopovedati težko resnico, slovenski

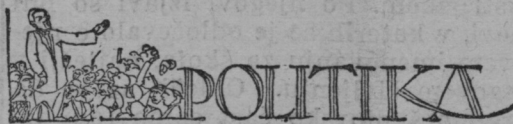
kmetovalci: neizprosno ste prej ali slej obsojeni na gospodarsko smrt, ako ne prepoji vsega vašega delovanja in nehanja zavest, da je treba skupnosti in vzajemnosti. Domače in svetovne razmere zahtevajo to. Skupnost in vzajemnost v delu in v ciljih pa se izraža v trdni in dobri strokovni organizaciji. Če imajo vsi stanovi svoje strokovne in interesne organizacije, morajo jo imeti tudi kmetovalci in v njo spada vse, kar resnično dela v poljedelstvu in celotnem kmetijstvu. V njo morajo tudi tisti, ki jih je rodila kmetiska mati in vzredil kmetijski dom, pa čutijo dolžnost in sposobnost, da po svojih najboljših močeh delujejo za obstanek in napredek kmetijskega gospodarstva.

Imamo organizacijo.

Potrebna strokovna organizacija je ustanovljena in od oblasti odobrena: »Kmetiska zveza« kot strogo strokovna organizacija stopa pred naše kmetisko ljudstvo in vabi vse poštene in zavedne kmetovalce v svoje okrilje. Prvi odbor tvorijo možje — kmetovalci iz vseh naših okrajev. Te dni vas pozovejo, da povsod ustvarite podružnice in okrajne pododbore te organizacije.

Namen in cilj organizacije

je jasno izražen v čl. 2 pravil in ta pravi: Društvo ima namen, 1. da združi kmetiski stan v enotno stanovsko, strokovno in kulturno organizacijo, ki bo zmožna priboriti kmetiskemu stanu v celotnem javnem življenju vse pravice na vseh področjih javnega gospodarskega in kulturnega življenja ter oni socialni položaj, ki mu v državi gre; —

V NAŠI DRŽAVI.

S posebnim zakonom je potrjena ustanovitve zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Novi zakon določa na kratko to-le: Pri ministrstvu trgovine in industrije se osnuje »Zavod za pospeševanje zunaje trgovine«, ki bo skrbel predvsem za naš izvoz. Zavod bo zbiral gradivo o gospodarskih razmerah v Jugoslaviji, o gospodarski zako-

2. da pospešuje нравno čilost kmetijskega stanu ter vzbuja, širi in pogloblja med kmeti stanovsko zavest tako, da bo kmetiski stan mogel svoj vpliv uveljaviti povsod, kjer gre za njegove interese, da se bo strokovno izobražal ter branil svojo samostojnost in neokrnjenost; — 3. da pospešuje gospodarsko blagostanje kmetijskega stanu, širi združništvo ter posreduje nakup in prodajo kmetijskih potrebščin in pridelkov.

Kako je drugod?

Povsod v srednji in zapadni Evropi imajo pri vseh narodih in v vseh državah podobne strokovne organizacije in povsod delajo te zelo uspešno za veljavo, moč in napredek kmetovalcev. Posnemajmo te vzglede, saj nam je to krvavo potrebno! Dajmo našemu malo-kmetijstvu sredstva in orožje, da se izpopolnjuje in brani! Korist od tega bo imela celotna domovina, saj so najtrdnije stali oni narodi in države, ki so imeli in imajo izobraženo in zavedno ter gospodarsko napredno malo-kmetijstvo.

Kličemo vas,

ki imate jasen pogled, trdno voljo in globoko ljubezen do družine in zemlje, da se oklenete svoje organizacije! Nov rod hočemo, ki se bo ponižno klanjal svojemu Stvarniku, drugače pa svest si svoje moči in veljave zahteval in uveljavljal svoje pravo med stanovi svojega naroda in v okvirju svojega državnega doma. Odločnost in samozavest bo polnila srca članov in jih napajala z globoko vero v pravičnost. Zato pa tudi ne želimo kakšnega razrednega boja, temveč le to, kar vsakemu stanu gre. Naj drugi stanovi, naj svet ve, kaj in kako trpi, po čem hrepeni naše kmetisko ljudstvo, naj pa tudi ve, kaj v svoji trdni organizaciji zamore!

nodaji, o mednarodnih pogodbah gospodarskega značaja, o carinskih in prometnih tarifih itd. Enako pa bo zbiral tudi podatke o gospodarskih razmerah v tujih državah ki imajo trgovinske zveze z Jugoslavijo; vodil bo statistiko našega in tujega izvoza in uvoza. O vsem tem bo obveščal domače in tuje gospodarske kroge. Posredoval bo med jugoslovanskimi gospodarskimi zavodi in našimi predstavništvi v inozemstvu, skrbel za članke in predavanja doma in v inozemstvu, izdajal list o našem gospodarstvu, zlasti o pogojih izvoza, ustanavljal doma in v tu-

fini vzorčne muzeje naših proizvodov. Pobiljal kvarno trgovino z inozemstvom, organiziral naše sodelovanje na tujih razstavah itd. Zavod bo v stalnem stiku z našimi diplomatskimi, konzularnimi in trgovskimi predstavniki, lahko pa bo tudi sam pošiljal strokovnjake v inozemstvo. Državna in samoupravna oblastva, gospodarske zbornice in druge gospodarske organizacije morajo zavodu pošiljati vsa zahtevana poročila. Zato pa tudi sami prejemaajo od zavoda njegova poročila brezplačno. A tudi zasebnikom bo dajal zavod obvestila brez odškodnine in brez vsake takse. Zavod bo stal pod vodstvom načelnika oddeljenja za zunanjo politiko, neposrednega šefa pa bo imenoval minister trgovine. Ta bo dodelil zavodu iz svojega oddelka tudi potrebno uradništvo in imenoval mogoče tudi privatne strokovnjake za pogodbene uradnike. Ako se bo pokazala potreba, bo minister imenoval zavodu še poseben posvetovalni odbor.

Drugi novi zakon, ki je bil te dni podpisan od kralja, je zakon o nadzorstvu nad onimi poljskimi pridelki, ki se bodo izvažali.

Trgovinska pogodba med našo državo in Španijo, ki je bila sklenjena dne 27. septembra, bo postala pravomočna te dni. Odslej bodo naše ladje vozile iz Šušaka pod našo zastavo naravnost v španske luke. Španija se posebno zanimala za naš les in lesne proizvode.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Čehoslovaškem še dosedaj nimajo vlade. Iz Prage poročajo: Namera, da se sestavi vsenarodna koalicija z izključitvijo Nemcev, je naletela skoraj

pri vseh strankah na odpor. Zato se o tem načrtu ne razpravlja več s tako vnemo kakor dosedaj. Vsi pa so mnenja, da se mora čimprej priti do sestave nove vlade.

Krog spremembe avstrijske ustave. Krščansko socialna oborožena organizacija Heimwehr je v svojih zahtevah po nasilni spremembi ustave toliko popustila, da izjavlja službeno, da bo delalo vodstvo organizacije v tem smislu, da se bo rešila ustavna sprememba čimprej v parlamentu.

Velik francoski državnik umrl. V nedeljo, dne 24. novembra je umrl velik francoski državnik Georges Clemenceau. Znan je bil celemu svetu pod imenom »tiger« Francije. Proslavil se je za časa vojne leta 1917, ko je postal ministerski predsednik in je bil zagovornik nadaljevanja vojne do zmage. Njemu se imajo Francozi zahvaliti, da niso pred zmago sklenili miru. Za časa mirovnih pogajanj je bil predsednik komisije, ki je narekovala mir. Leta 1920 je pustil politično polje in živel ta leta ločen od sveta sam zase. Rojen je bil leta 1841.

Ruski uspehi v Mandžuriji. Dolgo časa ni bilo nikakega sledu o razmerju kitajske in sovjetske armade ob mandžurski železnici. V dobi tihega premirja se je položaj kitajske vlade poslabšal in je danes ogrožena od dveh strani. Zmešnjave na vladnem mestu so uporabili sovjeti in začeli z napadi, ki so uspeli ter prodrli na več krajih kitajsko fronto ter ruska vojska stalno napreduje proti Harbinu. Kitajci svoji armadi ne morejo poslati nobenih ojačenj in je možnost, da zasede Rusija celo Mandžurijo, ako se ne bo umešala v zadevo Japonska.

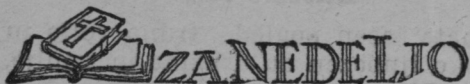
kjer je imel perilo in ga je razdelil med siromake. Kot škof je dal dve tretjini svojih dohodkov za razne dobrodne namene. S svojimi verniki je občeval čisto domače in preprosto.

To je res bilo lepo razmerje: Škof in njegovo ljudstvo v zvesti ljubezni nad 30 let skupaj. Škof je pridigal in v krasnih pastirskih listih učil ljudstvo; je molil z ljudstvom in za ljudstvo, a se je tudi boril za največje svetinje svojega ljudstva. Bila je tedaj doba, ko so hoteli v bivših avstrijskih deželah ljudje, ki so se prikopali do oblasti, ubiti v ljudeh krščansko prepričanje. Izdajali so postave, ki so bile naperjene proti svobodi Cerkve in proti njenim pravicam. Po svojih časopisih so pisali zoper vero in blatili Cerkev, kolikor so le mogli, a katoliški tisk so zatirali. Eden najvnetejših borilcev za krščansko prepričanje in za pravice Cerkve je bil škof Rudigier v Lincu. Neustrašeno je razglašal svoje mnenje v pridigah, v pastirskih listih in je bil tudi član deželnega zbora na Gornjem Avstrijskem. Leta 1868, ko so prišli najhujši proticerkveni zakoni, je izdal pastirski list, v katerem je najodločnejše govoril proti razkristjanjenju šole in proti tako imenovanemu civilnemu zakonu, to je zakonu, ki bi se sklenil samo pred svetno gosposko. Sovražniki Cerkve, ki jim je bil neustrašeni škof že dolgo trn v peti, so dosegli, da se je njegov pastirski list zasegel, njega samega pa so obsodili radi motenja javnega miru. S silo so ga odvedli iz njegovega stanovanja pred sodišče, ki ga je 12. julija obsodilo na 14 dni ječe, ki mu jo je pa cesar takoj odpustil. A Rudigier je svoj živ dan ohranil 12. julij v najlepšem spominu, ker je imel ta dan, kakor nekoč apostoli, radi Jezusovega imena trpeti sramoto.

Kakor je vzgledno živel, tako je svetniško umrl. Pokopan je v kapeli v novi stolnici, ki jo je sam posvetil in kjer je vsak dan z verniki molil sv. rožni venec. Leta 1095 se je začelo preiskovanje o njegovem življenju in je upati, da bo v doglednem času dosegel čast oltarja.

Velik je bil Rudigier po svojem življenju, velik po naukih, ki jih je posebno v svojih pastirskih listih dajal vernikom. Med drugim je v svojem pastirskem listu pisal: »Največja gniloba naših časov je pomilovanja vredna slabost volje za dobro in resnično. Ni več poguma, priznati se na stran resnice, ni več en mož ena beseda, da ni več da, ne ni več ne. In kakor so ljudje neznačajni v svojih besedah, tako so tudi neznačajni v svojem ravnanju. Nimajo poguma za resnico in dobro se potegniti, delati in trpeti. Ako naj na svetu lepše postane, mora naša volja postati močnejša.

Praktično krščanstvo. V angleškem mestu Bovhil imajo rudarji svojo gledališko družbo. Delavci, ki sodelujejo pri predstavah, dobijo za to neko plačilo. Včasih so igre dobre, včasih pa tudi imajo kaj, kar je proti vesti katoličana. Med igralci je tudi katoličan Patrik Keli, ki noče nikdar igrati v igrah, ki so protivne katoliškemu nauku. Nai-

Francišek Rudigier.

Spominski dan 29. november.

V času, ko je v naši lavantinski škofiji s svetniško vnemo deloval za vero Kristusovo in pravi blagor ljudstva škof Anton Martin Slomšek, so tudi drugod živeli škofje, ki so se kot pravi dobri pastirji trudili za zveličanje duš in branili pravice Cerkve. Med temi je eden najznamenitejših škof Francišek Rudigier.

Luč sveta je zagledal 7. aprila 1811 na Predarlskem kot osmi otrok kmečke družine. Prva največja milost, ki jo je od Boga prejel, je bila v resnici krščanska in pobožna mati, ki je znala svoje otroke izvrstno vzgajati v krščanskem duhu. Ko je Francišek nekoč pozneje že kot škof stal na pragu svoje rojstne hiše, je globoko ginjen rekel: »Dal Bog, da bi se v vsaki hiši toliko molilo, kakor se je v tej. Moja pobožna mati je z nami molila vsak dan ves rožni venec.« V šoli je mali Francišek kazal izredne darove, a na začudenje vseh ni hotel nič vedeti o študiranju. Še le po prigovarjanju svojega starejšega brata, ki je že bil duhovnik, se je preselil k njemu in se začel učiti latinščine. Nato je prišel v gimnazijo v

Inomostu (Insbruck) in na bogoslovno učilišče v Briksenu. Učil se je z veliko lahkoto, prekašal je svoje součence po znanosti a ravno tako si je prizadeval z vso resnostjo, da je napredoval v krščanskem življenju in popolnosti.

Leta 1835 je postal duhovnik, po triletni službi v dušnem pastirstvu ga je njegov škof poslal na višje duhovniško izobraževališče na Dunaju. Po končanih študijah je prišel za bogoslovnega profesorja v Briksen, kmalu nato pa za predstojnika v dunajski zavod, v katerem je malo prej bil še gojenec. V viharnem letu 1848 ga je njegov škof zopet poklical nazaj v domovino. Postal je kanonik in ravnatelj bogoslovja v Briksenu. A že čez nekaj let je bil imenovan za škofa v Lincu na Gornjem Avstrijskem. Po njegovi izjavi so bili dnevi, v katerih se je odločevalo o njegovem imenovanju za škofa, najtežji v njegovem življenju. Odločil se je, da sprejme škofovsko čast samo radi tega, ker si je moral reči, da je tako volja božja. Leta 1853 je prišel v svojo škofijo.

Bil je res dober pastir svoje črede, pobožen, dober in mil, a tudi odločen in strog, kadar je bilo treba. Vsak otrok, vsak delavec, najpreprostejša ženica so smeli k njemu. Velika je bila njegova dobrotelost. Že kot ravnatelj bogoslovja je na veliko grozo svojega strežnika izpraznil vse predale omare,

prej pisca prosi, da dotične stavke spremeni. Če pisec tega noče storiti, Keli ne igra. Ko mu je nek njegov znanec rekel, da radi tega vendar trpi škodo, mu je odvrnil: »So še večje dobrine kakor denarna korist.« Pač živo krščanstvo! — V Münchenu na Bavarskem je delavsko udruženje sprejelo resolucijo, v kateri pravi, da v njegovih organizacijah, pri njegovih manifestacijah in nastopih nimajo mesta ženske in dekleta, ki niso zadosti dostojno oblečene. Tudi čisto prav!

Novejše spreobrnitve. Na Angleškem je pred kratkem prestopila v katoliško Cerkev pisateljica Smith. Pri tej priliki so angleški listi povdarili, da je v zadnjih letih prestopilo na Angleškem v katoliško Cerkev sedem znamenitejših pisateljev. Dejstvo, ki mnogo govori! — Na Švedskem je prestopil v katoliško Cerkev protestantski pastor Nilo Gustav Beskov. Ta prestop je vzbudil ogromno pozornost, ker so na Švedskem prestopi zelo redki in je to še le drugi pastor, ki je napravil ta korak.

Usoden pojav. Eden najžalostnejših pojavov novejše, predvsem poveljne dobe je ločitev zakonov. Žalosten, usoden je ta pojav, ker se z družino trga in uničuje toliko dobrega med človeštvom in je družinsko življenje navadno kazalec, ki kaže, kako visoko stoji nramno, posebno krščansko življenje med ljudmi. Najbolj žalostno vlogo pri tej stvari igrajo Zedinjene države v Ameriki in pa boljševiška Rusija. Tako je bilo v Ameriki leta 1927 175.449 ločitev zakonov, to je 152 na stotisoč prebivalcev; v Rusiji pa 116.586, to je 166 na stotisoč prebivalcev. V Leningradu je bilo v prvih petih mesecih leta 1927 7255 ločitev zakonov, sklenjenih pa je bilo 9681. Jako blizu teh dveh dežel pa koraka Avstrija. Se ni čuditi, če se pomisli, kaj se tam od gotove strani dela zoper versko prepričanje in versko življenje.

NOVICE

Mohorjeva družba je to leto v lavantinski škofiji lepo napredovala: 989 udov ima več nego lansko leto, tako da šteje lavantinska škofija sedaj že skoro 23.000 mohorjanov; na vsakih 26 prebivalcev pride en mohorjan. (V ljubljanski škofiji pa na vsakih 20.) Za naslednje leto 1931 bo izdala Mohorjeva družba kar šest knjig: Koledar, Večernice, Zgodovino slovenskega naroda (9. zvezek), Življenje svetnikov (7. zvezek), knjigo o zajedavcih in naših sadnih rastlinah in knjigo o materi. In vseh šest knjig za 20 Din, tako da pride na knjigo dobre 3 Din. To se gotovo izplača vsaki hiši in lahko rečemo: kdor le enkrat pristopi Mohorjevi družbi, ta jo bo težko zopet zapustil. Obratno: vsako leto bo z veseljem pričakoval dne, ko bo dobil knjige v roke. Še bolj se jih bo pa veselila njegova družina. Naročniki »Slovenskega Gospodarja« so itak po veliki večini že vpisani v Mohorjevo družbo; če kdo še ni, naj to stori čimprej v trdnem prepričanju, da bo tega svojega koraka vesel, ko bodo knjige

prišle. Mohorjani! Pokažite Mohorjeve knjige tudi tistim, ki jih še nimajo! — Marsikdo bi jih naročil, če bi ga kdo pravočasno opozoril. Najboljši dokaz, kako priljubljene so Mohorjeve knjige, je to, da ima Družba letos že dobrih 53.000 naročnikov. Na vsakih 23 prebivalcev v Sloveniji pride že en mohorjan. Naša želja je, da naj bi prišla Mohorjeva knjiga v vsako slovensko hišo.

Likvidacija okrajnih samouprav. — Ministrstvo za finance je izdalo navodila za zaključno poslovanje okrajnih samouprav. Vsi zastopi zdravstvenih okrožij in okrajnih blagajn na ozemlju bivše ljubljanske in mariborske oblasti naj dne 31. decembra 1929 zaključijo svoje računске knjige, ker preneha s tem dnevom njihovo poslovanje. — Zdravstvena okrožja bivše mariborske oblasti morajo ob predložitvi obeh proračunov za bodoče leto — od 1. januarja do 31. marca 1930 in od 1. aprila 1930 do 31. marea 1931 — v zmislu uredbe o samoupravni zdravstveni službi izkazati, koliko odpade od njihovega proračuna na vsako posamezno občino.

Biseromašnik. Franc Zdolšek umrl. V Št. Jurju pod Taborom je umrl v soboto 23. novembra tamošnji župnik in biseromašnik Franc Zdolšek. Rodil se je 4. oktobra 1844 na Sladki gori. Posvečen je bil 23. julija 1869. Bil je dalje časa župnik na Solčavi in načelnik

vranskega okrajnega zastopa. Njegov ponos je bila župna cerkev Sv. Jurja ob Taboru, katero je povečal in prenovil. Slovel je med tovariši in priprostim ljudstvom po izredni bistroumnosti ter vsestranski delavnosti in umnem gospodarstvu. Spomin na blagega biseromašnika bo živel trajno med vsemi, ki so ga poznali, čislali ter ljubili. Svetila mu večna luč!

Kmečka predstava v mariborskem gledališču. Da tudi naši okoličani — kmetovalci proslavijo desetletnico mariborskega gledališča, se je uprava gledališča odločila, da priredi dne 15. decembra ob 15. (3.) uri popoldne kmečko predstavo. Vprizori se pretresljiva igra »Stilmondski župan«. Cene so najnižje, in sicer sedeži brez izjeme 5 Din in stojišča brez izjeme 3 Din. Ker je pričakovati, da bo gledališče razprodano, priporočamo, da posamezne korporacije skupno naroče vstopnice v predprodaji. Pišite dopisnico z natančnim naslovom »Narodno gledališče v Mariboru«.

Ljubo doma, kdor ga ima. — (Spisal Anton Polutnik.) — Teh kratkih pet besed hočem napisati naši slovenski mladini, kateri se je vzbudila misel, da bi zapustila svoje drage domače — svoj dom ter se podala po svetu po znanem izreku s trebuhom za kruhom. Kratke so besede tega naslova, toda jako važne za vsakega, posebno pa za one, kateri niso vztrajni v obrambi zoper zapeljivi

Milo ELIDA Favorit

1497

vosti v današnjem svetu. Zares je mnogo takih, kateri so primorani iti v svet, da si zaslužijo košček kruha. Dovolj pa je takih, kateri lahkomišlino zapuste domači kraj in odidejo v tujino ter tam izgubijo vse poštenje, katerega so še imeli v sebi. Kot državni služabnik na službi izven naše ožje domovine imam priliko opazovati take žalostne slučaje. Pride kak Slovenec ali Slovenka, ker pa nima priložnosti se udeležiti službe božje, jim postane dolg čas in polasti se jih domotožje. To priložnost zapeljivi svet izkoristi ter mladega človeka oma-mi, da pozabi na vse to, kar je kedaj le-gega slišal. Tako pride v nesrečo in na sramoto svojo in drugih odpotuje osra-močen domov. Posebno nevarno je za dekleta, za katera je današnji svet naj-nevarnejši. Zato bi priporočal vsem slovenskim fantom, posebno pa dekletom, da se dobro premislijo, predno na-stopijo pot v tujino. Naj dobro preuda-rijo, zakaj in čemu grede in kaj vse jih more doleteti v tujih krajih. Naša mla-dina ne sme v tujini delati sramote se-bi in celemu slovenskemu narodu, ka-teri se odlikuje z značajnostjo ljudstva in z lepoto pokrajine. Tudi v domačem kraju je dovolj možnosti, da si zasluži košček kruha, kdor hoče delati. Poleg tega mu katoliška društva nudijo do-volj prilike za lastno izobrazbo in po-šteno zabavo. Na koncu teh vrstic še enkrat priporočam vsakemu kdor hoče v tujino, da dobro prouči pomen teh pet besed gornjega naslova.

Divaštvo po Slovenskih goricah. — Od Sv. Lenarta poročajo: Žalostni so pojavi, ki so nastopili letos vsled nezmerne zauživanja opojnih pijač, posebno pa šmarnice. Dne 13. oktobra so se stepli fantje v Drvanji in je bil pri tem ustreljen Bratuša Franc. Dne 1. novembra pa je pri Sv. Juriju v Slov. goricah Zajec Rudolf naravnost zaklal Horvata Jakoba z mesarskim nožem. Dne 15. novembra pa je v Elblnovi go-stilni v Cogetincih prišlo med pijanimi pivci do prepira, v katerega poteku je Rožman Franc zabodel Žebula Jakoba z nožem v želodec, da je dva dni pozne-je umrl. Dne 17. novembra je bil v go-stilni Janeza Krajnc v Zgornji Voliči-ni ples. Vsled razsajenja pijanih fan-tov je bil ustreljen Najdenik Feliks. — Podivjani fantje so navalili na hišo imenovanega gostilničarja, razbili vra-ta ter oddali 20 streliv proti hiši, vsled česar je gospodar v skrajni sili rabil orožje in zadel prej imenovanega fanta. Tedaj štirje smrtni slučaji v kratki do-bi v šentlenarškem sodnem okraju. — Vsekako bodo morale oblasti resno vzeti v pretres, ali se naj še dovoli na-daljnje pridelovanje in točenje strupe-ne pijače — šmarnice, ki ni samo škod-ljiva zdravju, ampak je tudi povzročila toliko pobojev. Istotako bi se naj ome-jile dovolitve navadnih plesov po go-stilnah.

Uboj v silobranu. — Fr. Rozman iz Ivanjske gorice pri St. Lenartu v Slov. goricah je stopil v Elblovo krčmo, kjer je hotel počakati na tovariša, da bi šla skupaj domov. V krčmi so bili vinjeni fantje, ki so začeli Rozmana izzivati in ga skušali zaplesti v pretep. Hotel je čelo pobegniti iz krčme, a mu niso pu-

stili. Niti krčmar ni mogel pomiriti pi-janih izzivačev. Rozman je potegnil nož iz žepa ter prerezal žilo dovodnico Jakobu Žeboli s Hrabrovškega vrha. Razven tega je dobil fant še sunek z nožem v trebuh. Žeboča je drugi dan umrl, Rozmana so zaprli trojiški orož-niki.

Hud pretep v Framu. V nedeljo dne 17. novembra je prišlo v gostilni v Fra-mu do krvavega pretepa med pijanimi kmetskimi fanti. Iz bitke, kjer se je streljalo in suvalo z noži, je izšlo 7 ra-njencev.

Požar v Prekmurju. V Selu v Prek-murju je izbruhnil požar pri posestniku Oškoli. Zgorela so gospodarska poslop-ja iz neznanega vzroka. Škodo cenijo na 20 tisoč Din.

Smrten obračun na svatbi. V Župe-levcu pri Brežicah se je vršila v nede-ljo dne 17. novembra na Premelčevem domu gostija. Po stari navadi so pri-šli zvečer tudi fanti prežarji, ki so do-bili razne pijače. Radi alkohola je došlo do prepira in konečno do obračuna s koli. Radi udarcev s koli se je zgrudil nezavesten Franc Kržančič. Odpeljali so ga v bolnico v Brežice, kjer pa je že v pondeljek umrl.

Znamenita ugotovitev. Dne 16. no-vembra je minulo 60 let, odkar je bil dogotovljen in predan prometu Suez kanal, ki spaja Afriko z Rdečim mor-jem in je z njim zvezano Sredozemsko morje po krajši poti z Indijskem Ocea-nom. Kanal so začeli kopati leta 1859 in so ga delali deset let. Skrajja so bili pri delu zaposleni domačini, od katerih jih je pa zelo veliko pomrlo. Morali so najeti delavce od drugod. Prišlo je ve-liko Hrvatov iz Primorja, ki so bili za-posleni predvsem pri razstreljevanju skal. Posebno se omenjata dva Hrvata: Frančiškan Paško Vučetič iz Bosne, ki je kanal blagoslovil. Drugi Hrvat je bil neki Lončarič iz kraja Selce. Temu so poverili nalogo pri slovesni predaji kanala vodnemu prometu, da je raz-strelil zadnjo skalo, ki je ločila oba morja. Prejel je za ta posel lepo nagra-do 60 ducatov. Zaslužil si je pri kanalu toliko, da je postavil denarne temelje znameniti družini primorskih Lonča-ričev.

Panama. Večkrat čitamo po časopis-ju: To je Panama škandal, Panama goljufija itd. Panama je morski kanal, ki je zgrajen med Severno in Južno Ameriko in je bil izročen prometu ne-koliko pred svetovno vojno. Prvotna od-daja del je bila v rokah podjetij, ki so poneverila velikanske svote. Od tega časa pravijo vsaki večji poneverbi: Pa-nama.

Eden največjih lopovov pod ključem. Pariški policiji se je posrečilo, da je spravila na varno enega največjih lo-povov, katerega so zasledovale že ne-koliko let vse evropske države. V naj-bolj razkošnem delu Pariza si je najel krasno stanovanje. — Upisal se je pod imenom Corrigan iz Irske. Z njim je bila njegova ljubica, neka francoska plesalka. Na tega tička je postala fran-coska policija pozorna na opozorilo iz Londona. Elegantnega gospoda so vtak-nili pod ključ in je prišlo na dan, da je začel s svojimi goljufijami že pred

vojno, ko je oškodoval za težke svote trgovce po južnem Francoskem ter v Egiptu. Corrigan je načeloval leta 1922 armadi 10 tisoč mož upornikov v Mehi-ki. Postal je tamkaj posestnik srebrnih rudnikov ter petrolejskih vrelecev. V Mehiki je živel uprav knežje življenje. Leta 1926 je že bil v Londonu, kjer so mu postala tla prevročna in se je prese-lil v Belgijo v Brüssel. Iz Belgije so ga izgnali radi goljufij in se je zatekel v Francijo, kjer je igral ulogo družabni-ka velikega petrolejskega podjetja. Po-neveril je rumunskemu veleindustri-jalcu svoto 50 tisoč frankov. Iz Fran-coskega je krenil v kvartopirsko mesto Monte Carlo, kjer je zapustil ponever-bo 40.000 fran. Zopet ga je najti v Lon-donu, kjer ogoljufa Angleža za 615 ti-soč frankov. Se prepelje v Ameriko in izvabi iz ameriških družin raznega nakita za 100 tisoč frankov. Njegova zadnja žrtev je bil Anglež za 650 tisoč frankov. Ob aretaciji je izpovedal, da je hotel izvesti v Parizu zadnje goljufije in se nato lotiti čisto mirnega življenja.

Stoletnica. Te dni je minulo sto let, odkar je prišel črni frak za gospode kot običajna večerna moda. Poprej so se oblačili nobel gospodje za boljše pri-reditve v vseh mogočih barvah.

Rimska ladja na dnu Nemi jezera. V našem listu smo že opisovali, kako se je letil Mussolini osuševanja Nemi jezera v Albanskih gorah pri Rimu, da bi dvignil raskošni rimski ladji. Izme-tavanje vode je stalo ogromne svote. Danes je ena ladja popolnoma iznad vode ter osnažena. Dolga je 30 metrov, široka 10. Ladja je od zunaj obita s svinčenimi ploščami, a znotraj je iz le-sa, ki je preperel. V sredini ladje so bili svojčas veslači. Površina je morala biti kar najbolj bogato ter razkošno opremljena. Na sredini je bil baldahin s cesarskim prestolom. Od vsega do-mnevanega bogastva niso našli nič, ker so že to bogznaj kedaj poprej zno-sili na površje razni potapljači. Ob straneh ladje so še sedaj pritrjene u-metniško izdelane orjaške glave levov ter volkov, ki so držale nekoč verige. Čisto trhlo izkopino hočejo ohraniti na licu mesta, ker pri prevozu bi se sesu-la v prah. Od vseh strani se vozijo ra-dovedneži, ki si ogledujejo starino, ki pa nikakor ne nudi prvotno domneva-nega ter zaželjenega utisa. Bajno kras-no Nemi jezero bodo pustili na pol iz-sušeno, kakor je sedaj. Ako bi hoteli vanj napeljati vodo kot nekdanj, bi to stalo težke milijone. Na kratko opisana zgodovinska znamenitost je bila zgra-jena pod rimskim cesarjem Kaligulo (37—41 po Kristusu). Skrajja je vladal precej dobro, kmalu se je udal domiš-ljavosti, da je bog, ki se je udajal naj-bolj razuzdanemu življenju. Zapravljal je državno bogastvo in moril bo-gatejše ljudi, da se je pollašal njihove-ga premoženja. Ubila ga je lastna te-lesna straža. Da bi pokazal svoje bo-žanstvo, si je pustil zgraditi na Nemi jezeru dve ladji, v katerih so ga preva-žali v največjem sijaju, razkošju ter podivjanostih. Po njegovi smrti sta se ladji potopili in so ju poprei gotovo iz-ropali.

DRUŽINSKA PRATIKAza leto
1929se dobiva povsod
1415za ceno
Din 5

Najcenejši ljudski koledar!

Cerkev se porušila. V italijanske mestu Bologna se je zrušila 21. novembra krog poldne kupola skoraj nove krasne cerkve, ki je posvečena presv. Krvi. Pozidana je bila od znamenitega stavbenika kot nekaj prav posebnega. — Stavba je bila tako nesrečno zgrajena, da so bila popravila kaj kmalu potrebna. Zgoraj omenjenega dne se je začel najprej luščiti omet, ki je zadel dva duhovnika. Ta sta še pravočasno opozorila ljudi, da so se odstranili iz cerkve. Posrečilo se je še, odnesti Najsvetejše iz cerkve, nakar se je sesula v notranjščino ogromna kupola. Pri nevarnem zrušenju je bil težje ranjen majhen deček.

Najboljše zdravilo. V premogokopnih revirjih grofije Kent na Angleškem je bila v zadnjih mesecih živahna komunistična agitacija med premogokopnim delavstvom. Vneti agitatorji so vabili delavstvo v komunizem in mu slikali Rusijo kot idealni delavski paradiž. — Vodstvo dotičnih podjetij pa je prišlo na izvirno idejo. Dvojico izmed največjih agitatorjev je na lastne stroške poslalo v Rusijo, naj se na mestu prepričata, kako se godi ruskemu proletarijatu. Slučajno — vzeli jima niso potnih listov, kakor je običajno pri tujcih, — sta imela popolno svobodo kretanja in sta po mili volji mogla obiskovati rudnike in priti v stik z delavstvom. Tako sta videla stvari, ki drugače tujcem ostanejo prikrite. Ob vrnitvi sta svojim tovarišem na Angleškem v najbolj črnih barvah naslikala delavske razmere v Rusiji.

Od vran napaden. V parku poljskega glavnega mesta Varšava se je zgodil te dni ta-le slučaj: 17 letni dečko Ivan Kasiner je splezal na drevo in je hotel razdreti staro vranje gnezdo. Naenkrat se je spustila nad drevo cela jata vran in napadla fanta. Napadeni se je spustil z vrha drevesa, a je obtičal med vejami. Vrane so dobile priliko, da so mu obdelale glavo s trdimi kljuni. Na pomoč so poklicali požarno brambo, da je rešila fanta, ki je bil nevarno okljuvan po celem telesu, a najbolj po glavi. Morali so ga prepeljati v bolnišnico.

Za kaj uporabljajo v Ameriki stare avtomobile? Velika nadloga za Zedinjene države so stari — obrabljeni avtomobili. Ako se občine ne pobrigajo, da jih odstranijo, ležijo kar na kupih zunaj mest. V nekem njujorškem okraju so sklenili, da bodo zasuli z 10 tisoč starimi avtomobili majhno jezero, ki je že dolgo v napotje prometu.

Nekateri se pretepajo pred poroko, drugi po poroki, — tretji pred in po. Na sodišče v New Jorku je v solzah prihitela 19 let stara Alice Drummond in zahtevala od sodnika, da ji izda takoj razporočno spričevalo. Še ko je govori-

la, je pridrvel za njo njen mož, in začel se je prizor, ki je bil sicer zanimiv, katerega pa sodnik kot mož miru ni smel trpeti. Komaj sta se namreč zagledala, sta si skočila v lase, in pričel se je pretep, ki bi delal čast najbolj proslulim banditom. S pomočjo stražnika ju je sodnik razmiril, da je nato slišal potek njunega zakonskega življenja. Poročila sta se pred dobrim tednom. Oba sta priznala, da sta se že pred poroko na svojih ljubezenskih sestankih večkrat zravšala, a tedaj je še Billy vedno prvi odjenjal. Po poroki pa je prišel do prepričanja, da imata žena in mož enake pravice, in je pričel na ženine udarce krepko odgovarjati. To je pa seveda bolelo in ženica se je zatekla po pomoč k sodniku.

Rusi ljubijo »vodko«. Po statistiki, ki jo je izdala protialkoholna liga v Moskvi, se popije v Rusiji na leto za 750 milijonov dolarjev žganja in vina, tako, da pride na vsakega prebivalca približno 89 dolarjev na leto. Ta liga je tudi vplivala na vlado, da bo v prihodnjih letih izdala dovoljenja za izdelavo opojnih pijač le za 105 milijonov galonov, namesto dosedanjih 237 milijonov, češ, da je v deželi dovolj stare zaloge, ki bo krila potrebe v prihodnjih petih letih.

Streljanje ljudi v množinah. Kje pa še ubijajo danes ljudi v celih skupinah? Kje drugje kakor v boljševiški Rusiji, kjer so prelili od prevrata do danes cele potoke človeške krvi. Ruski sovjetski mogočnjaki se še do danes niso umirili, ampak utrjujejo svoje vladarsko stališče z ognjem ter mečem. Sedaj so se vrgli med drugim na iztrebljenje korupcije, katero so zasejali sami. V mestu Astrahan se je vršila v zadnjem času obravnava proti 129 obtožencem. Trgovci so podkupljali uradništvo. Zadeva je prišla na dan. 14 trgovcev in uradnikov je bilo ustreljenih, vsi drugi so bili obsojeni na več letno ječo. V Moskvi je bilo obsojenih ter takoj ustreljenih več generalov, ki so bili obdolženi, da so delovali proti politiki ter gospodarstvu sovjetov. V južni Rusiji, na Krimu in ob Kaspiškem morju je na stotine kmetov na zatožni klopi, ker so se uprli boljševiškim zahtevam. Kazen za pretežno večino bo — krogla. Nikdar še ni bila kaka ogromna pokrajina kakor je Rusija, preplavljena s krvjo ter grozodejstvi, kakor je boljševiško carstvo skozi več nego 10 let.

Junaški oče. John Matijevich v Chikagu, strojevodja po poklicu, se je nahajal v kleti svoje hiše, ko je v kuhinji nad njim eksplodirala petrolejska pečica, ki jo je hotela zakuriti njegova žena. Mož je takoj odhitel v kuhinjo, ki jo je našel že vso v ognju. Rešil je najprej svojo ženo, na kateri je že gorila obleka, nato je šel nazaj skozi ogenj po enajstletnega sinčka. Požar pa se je tako hitro razširil, da ni mogel več v hišo, da bi rešil tri male hčerke, ki so spale v zibelkah in ki so zgorele.

Primarij Dr. Jos. Benčan, specialista za ženske bolezni in porodništvo, ordinira od 17. novembra v poslopiju firme Scherbaum, Trg Svobode 6, Marijbor. 1439

Pohvala Slovencev.

Kakor poroča vrlo glasilo krščansko mislečih Slovencev v Ameriki »Amerikanski Slovenec« v svoji številki z dne 31. oktobra, je žensko društvo Marije Čistega Spočetja v Chikagi proslavilo petindvajsetletnico svojega obstoja in delovanja. Na proslavo so tudi povabili tamošnjega generalnega konzula naše države dr. Djura Kolombatoviča. V lepem govoru, ki ga je imel na generalni konzul, po rodu Srb, na tej svečanosti, je pohvalil uspešno in plodovito delovanje tega krščanskega ženskega društva, »katero je tekom teh 25 let v daljnem in tujem svetu uspelo, da obdrži čuječo narodno slovensko zavest v delo našega naroda, in to potom šole in cerkve.« S pohvalo je omenjal društveno delovanje za »širjenje narodne in verske zavesti, kajti to so edine in možne predpostavke za jačanje in vzdrževanje ljudske družbe, kar pa je zopet edina podlaga dobre in napredne države.«

Nato je na naslov Slovencev izrekel to-le priznanje: »Moram, da občudujem vaše slovenske organizacije v Ameriki, katere so vredne vse pohvale in katere v ostalem odgovarjajo vašim narodnim vrlinam, ki jih posedujete v vaši ljubljeni in daljni domovini. Ako bi na srečo tudi ostala naša plemena, hrvatsko in srbsko, pokazala enako svojstvo in smisel za organizacijo, društvenost in red, bi mi Jugoslovani v Ameriki igrali zelo važno ulogo, ki bi bila dostojna naši težki prošlosti in naši boljši bodočnosti, nego li danes, ko smo tu v Ameriki, razstreseni, razcepljeni v razna verska, plemenska in strankarska društva.

*

Dolgotrajnost človeškega življenja

Prvi je izračunal povprečno življenjsko dobo leta 1693 matematik in zvezdoslovec Halley. Povprečna življenjska doba današnjega človeka se giblje med 35. in 45. leti. Tretjina vseh istočasno rojenih ljudi umrje že pred 20. letom starosti, polovica jih doseže starost 40 let, petina jih doživi 70. leto in niti dva odstotka 90. leta.

Povprečna življenjska doba je v veliki meri odvisna od umrljivosti dojenčkov. Od 8. do 18. stoletja je znašala povprečna življenjska doba približno 33 let. Z izboljšanjem zdravstvenih razmer in z bojem proti umrljivosti dojenčkov se je povprečna življenjska doba v preteklem stoletju dvignila.

Za življenjsko dobo posameznega človeka je seveda v prvi vrsti važen razvoj in pa način življenja. Velikega pomena je pa tudi poklicna delavnost. Ne samo takozvani nezdravi poklici (izdelovanje strupov, nezdrav zrak v delavnicah itd.), ampak tudi hitrost in način dela vpliva na življenjsko dobo. Neugodne so razmere pri pripadnikih gostilniškega obrta in v industrijah, v katerih se predelujejo strupene snovi ali v katerih posamezni deli telesa posebno močno trpe. Neugodne so razmere tudi pri poklicih z nerednim, raz-

durljivim življenjem, kakor na primer pri bankirjih, umetnikih, častnikarjih in zdravnikih. Nasprotno pa imajo delavci na prostem, kmetje, učitelji, uradniki in duhovniki ugodne življenjske izgleda.

Meja človeškega življenja je približno pri 100 letih. Stari pisatelji so sicer poročali, da so posamezni ljudje dočakali starost 150 do 180 let; vendar so to izrodki domišljije. V neki bavarski statistiki iz leta 1871 je bilo navedenih 27 oseb s starostjo nad sto let. Ko so statistiko natančno preiskali, so našli, da je bila samo ena oseba stara nad sto let, petnajst oseb pa ni bilo niti 90 let starih. Poročila o življenjskih dobah nad 100 let prihajajo preveč iz ne-civiliziranih krajev, kjer še niso vodili tozadevnih seznamov.

O Angležu Thomasu Parru, ki je umrl v Londonu leta 1635 baje v starosti 152 let in devet mesecev, poroča znameniti zdravnik Harvey, da se je v starosti 120 let poročil z mlado vdovo, ki je zagotavljala, da ni na njem nikdar oparila starosti. Parr se je preživljal baje izključno le z mlekom in plesnivim sirom. Umrl je radi prenapasnosti, ker ga je angleški kralj pozval k sebi v London in ga tako kraljevski gostil, da je kmalu nato umrl. — Hufeland poroča o nekem norveškem kmetu, ki je baje leta 1797 umrl 160 let star, ko je bil njegov najstarejši sin star 103 leta, njegov najmlajši pa devet let. — Poročila o izredni starosti so, kakor katežeta navedena slučaja, vedno opremljena s pečatom neverjetnosti.

Znanstvena opazovanja so pokazala, da je starost 105 let izredno redka. Med približno 40 milijoni in pol ljudi, ki na zemlji vsako leto umro, je približno 17 oseb starih 106 let, 10 oseb 107 let, 4 osebe 108 let, 2 osebi 109 let in kvečjemu ena oseba 110 let.

*

○ pridelovanju riža.

Res je, da se tudi naš slovenski kmet veliko poti ter trudi z obdelovanjem zemlje in raznimi poljskimi pridelki. Vendar pa nista njegov trud ter delo niti ena stotinka tega, kolikor se mora kmetijski narod pehati pri pridelovanju riža. Riž je danes razširjen po celem svetu. Vse ga uživa, ali malokomu je znano, kako težavna je pridelava te kitne vrste. Domovina ter zibelka riža sta Kitajska in Japonska. Na celem svetu najboljši riž pridelujejo Japonci.

Kakor znano, ne uspevajo rižna polja kje na suhem, ampak morajo biti tla premočena, nekaka redka brozga, ki sega odraslemu človeku do kolen.

Na Japonskem najdemo rižno kulturo v hribovskih pokrajinah, kjer se dvigujejo polja v terasah. Za riž je treba vode in sicer veliko. Večkrat jo napeljejo iz kake reke po več kilometrov daleč. Potem jo pa iztakajo po žlebih s pomočjo široko-lopatih koles.

Začetkom aprila riževa polja še polivajo. Od začetka aprila do sredine traja obdelava. V teh dneh vidimo ubogi japonski kmetijski narod, kako čofotja od zore do mraka po blatu in ga prebrača. Redki so oni, ki imajo za ora-

nje mlakužaste zemlje vola, konja ter lesen plug. Preobračanje rodnega blata se vrši po pretežni večini z lesenim orodjem ter z roko.

V sredini aprila poseje Japonec riž, ki začne klti v 5—6 dneh. Posamezne bilke pustijo rasti do konca maja ali do začetka junija. V tem času zopet oživijo blatna polja. Poljedelec mora do kolena v blato in presaja posamezna riževa stebelca v natančno preračunani razdalji eno od drugega in za ravno potegnjenim motvozom. To delo je posebno težavno, ker ravno v teh dneh solnce neznosno pripeka.

Oktober je riž zrel, požanjejo vsako rastlino posebej ter povežejo v majhne snope. Požeto zmlatijo ter očistijo plevela. Vejanje je za sedanje čase strojev še čisto priprosto. Eden Japonec siplje neočiščeni riž iz višine na zemljo, drugi pa pahlja s pahljačo ter odpihava pleve. Očiščeno žito spravljajo v zaboje iz riževe slame in ga takoj prodajo.

Zgoraj smo omenili, da je japonski rižev pridelek najboljši na celem svetu. Radi tega japonski kmet pusti doma le toliko od svojega pridelka, kolikor se ga rabi za največje praznike ter za bolnike, vse drugo roma v svet. Ker se Japonci največ preživljajo z rižem, uvažajo najbolj cene sorte od drugod.

Rižovo slamo uporabljajo za pletenje vrvi, obuvala, preproge itd.

Primarij dr. Černič Mirko, specialist za kirurgijo se je preselil in ordinira v sanatoriju v Mariboru, Gosposka ul. 49 (tik gimnazije) tel. št. 2358 od 8.—9. ure in od pol 14.—15. ure. 1426

Dr. Rajh Stefan, odvetnik v Celju, posluje sedaj v Razlagovi ulci št. 3, prvo nadstropje, Celje. 1449

Zdravnica Dr. med. Klara Kukovec se je vrnila in sprejema spet Krekova ulica 18, Maribor. 1455

Pri lenivosti črevesja, boleznijeter in žolča, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke, odpravi naravna **FRANZ JOSEFOVA grenčica** zastajanja v trebušnih organih hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bolnišnicah uče, da uravnava »**FRANZ JOSEFOVA**« voda izborna delovanje črevesja. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spece-rijskih trgovinah. 1116

V Celju pri kolodvoru nasproti zajutrkovalnice R. Zamparuti, je sedaj popolnoma preurejena trgovina z manufakturnim in modnim blagom, klobuki itd., katero je prevzel mlad in agilen trgovec g. Josip Jelovšek. Da si pridobi stalne odjemalce in njih zaupanje ima v zalogi samo prvovrstno blago po res ugodnih in konkurenčnih cenah. Kdor se hoče dobro in poceni obleči, naj se pred nakupom prepriča pri omenjeni tvrdki, kjer bo dobil res dobro blago in bo tudi solidno postrežen. Obenem ima g. Jelovšek kot reklamo 10 dinarske bankovce. Vsak, kdor kupi v njegovi trgovini raznega blaga v znesku za 150 Din in se izkaže s takim reklamnim bankovcem mu njegova blagajna izplača v gotovini 10 dinarjev, tako, da kdor kupi za 1000 Din, lahko zamenja 7 komadov teh reklamnih bankovcev. To je posebno za one, ki pridejo z vlakom, ker imajo s tem povrnjene potne stroške. Kdor ima tak reklamni bankovec, naj istega ob prihodu v Celje zamenja pri omenjeni tvrdki, katero tudi mi vsakomur najtopleje priporočamo. 1446

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 23. novembra, so pripeljali špeharji na 55 vozov 162 zaklanih svinj, kmetje 8 vozov sadja, 22 vozov krompirja, 10 vozov čebule, 28 vozov zelja, 12 vozov sena in en voz slame. Svinjsko meso je bilo po Din 15—30, krompir 0.80—1.25, čebula 1.50—3, zelje 0.75—1. Seno Din 100 do 110, slama Din 70. Pšenica 2.50, rž 2.25, ječmen 2, oves 1.50, kuzuza 2, ajda 2, ajdovo pšeno 5 do 5.50, proso 3—3.50, fižol 3.50—4, grah 4—5, Kokoš 30—35, piščanci 30—70, gos 65—75, puran 60—70, domači zajec 10—40. Kislo zelje 4, kislja repa 2, gobe 1—1.50. Jabolka 3—8, hruške 6—10, slive. Mleko 3, smetana 12—14, surovo maslo 40. Jajca 1.75—2, med od 16—18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem dne 22. novembra 1929 je bilo pripeljanih 376 svinj in ena koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad od Din 80—100; 7—9 tednov stari 150—200; 3 do 4 mesece stari 350—400; 5—7 mesecev stari od Din 450—500; 8—10 mesecev stari od Din 550—800; eno leto stari od Din 1000—1300. En kg žive teže od Din 10—12.50, en kg mrtve teže od Din 17—18. Koze, komad Din 100. Prodanih je bilo 292 svinj in ena koza.

*

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino **Franjo Gnilšek**, Maribor, Razlagova ulica št. 25. 1376

Ali bo res »šmarnica« prepovedana? V zagrebških in beograjskih listih čitamo, da je minister za kmetijstvo profesor dr. Frangež izdal dne 2. novembra 1929 pod št. 27.301/II odredbo, da se odslej prepoveduje saditi trto šmarnico, ali kakor jo ponekod imenujejo direktor. Odredba naglašja, da bodo morali lastniki vinogradov šmarnico izkrciti najdalje do leta 1932. Tudi nov državni vinski zakon, ki ga bo v bližnjih dneh sedanja vlada izdala, bo predvideval zabranitev šmarnice v vinorodnih krajih. Kmetijski, posebno pa vinogradniški strokovnjaki so večinoma mnenja, da smo si Slovenci s šmarnico pokvarili sloves slovenskih vin, ker se meša preveč šmarnice. Avstrijci, ki dajo naša vina preiskati, najdejo pri večini vina, ki se uvažja iz Slovenije in Hrvatske, primešano šmarnico. Celo ljutomerska in haloška vina že vsebujejo marsikje osovraženo šmarnico. Ministrska odredba pravi, da bo po letu 1932 vsaka prodaja šmarnice strogo zabranjena. Istotako se bodo morali vinogradi očistiti trte šmarnice. Po novem zakonu bo tudi zabranjeno saditi vinsko trto na zemljiščih, ki sodijo bolj za njive ali druge kulture. — Po naših krajih je mnogo šmarnice. — Pijačo od te trte uporabljajo ljudje večinoma za domačo pijačo. Ali bo zabranjena šmarnica tudi v teh krajih, kjer nimajo dovolj sadja, o tem razpis ministra dr. Frangeša ne govori. »Slovenski Gospodar« bo o vsem tem pravočasno opozoril svoje bralce.

Vsem podružnicam in gg. poverjenikom. Ulogo Hmelj. društva z dne 16. oktobra tega leta št. 574 v zadevi odpisa

zemljarine je rešila Finančna direkcija v Ljubljani dne 9. novembra tega leta številka 6190 ex 1929 tako-le: Na Vaš dopis Vas obveščam, da se padanje hmeljskih cen ne more upoštevati pri prireditvi, oziroma izterjevanju zemljarine, ker ne gre za vremensko neugodno. Pač pa je mogoče, da se posameznim hmeljarjem na prošnjo dovolijo plačilne olajšave pri plačevanju dospelih, oziroma zaostalih davkov. Take prošnje rešuje podpisana direkcija, ako zaostanek ne presega zneska 10.000 Din, pri večjih zaostankih pa ministrstvo financ. Take prošnje za plačilno olajšavo bom vpošteval, kolikor mi omogočujejo veljavni predpisi. — Finančni direktor.

Sv. Ana v Slovenskih goricah. Da se povzdigne kmetijska izobrazba, se je ustanovila tukaj kmetijsko nadaljevalna šola, ki je bila otvorena v četrtek, dne 21. novembra 1929. Temeljita strokovna in stanovska izobrazba je danes za kmeta nujna potreba, da more s časom naprej. V četrtek, dne 28. novembra 1929 se otvori tudi gospodinjska šola za dekleta. — Krasna igra Lurška pastarica je ob lepi udeležbi dobro uspela. Navzoči so se prijetno kratkočasili, pa tudi veliko lepega naučili.

*

Nova Kmetijska družba.

Ban dravske banovine je, kakor smo poročali v zadnji številki, 12. novembra razpustil Kmetijsko družbo za Slovenijo z vsemi njenimi podružnicami vred. Zgodilo se je to radi tega, ker so tisti, ki so imeli vodstvo družbe v svojih rokah (voditelji bivše Samostojne kmetijske stranke), zapeljali družbo v vrtinec politične strasti, na drugi strani pa so napravili iz nje veliko trgovsko podjetje, ki mu je bil edini cilj čim večji dobiček. Ker ni bilo upanja, da bi bila družba pod prejšnjim vodstvom krenila na drugo pot, je oblast z razpustom presekala doseganje nevzdržno stanje.

Nova Kmetijska družba.

Oblast je takoj potrdila pravila nove Kmetijske družbe, ki je prevzela pozabljene naloge stare družbe ter jih bo skrbno in nepristransko vršila. V soboto, 16. novembra, se je vršil ustanovni občni zbor nove Kmetijske družbe, kateri je izvolil, kakor smo zadnjič poročali 15 odbornikov in tri pregledovalce računov. Ta odbor je začasen ter ima nalogo, da izvede novo organizacijo podružnic. Ko bo to izvršeno, se bo vrši redni občni zbor, na katerem bo izvoljen stalni glavni odbor.

Da bodo čitatelji obveščeni o zamisli in ustrojstvu nove Kmetijske družbe, hočemo podati kratek posnetek iz njenih pravil.

Namen in članstvo nove družbe.

Nova družba se imenuje »Kmetijska družba za dravsko banovino«. Sedež je v Ljubljani. Njen namen je s skupnim delom izpopolnjevati in podpirati vse panoge kmetijstva; podpirati zakonodajo in upravo, kolikor se isti tičeta kmetijstva, ter biti oblastvom na razpolago kot posvetovalni organ. Ako in kadar bo v okviru zakonov mogoče, bo postala Kmetijska družba strokovni

zastopnik kmetovalcev v obliki Kmetijske zbornice.

Društveni član je lahko vsaka neomadeževana in samopravna oseba, ki se praktično ali teoretično bavi s kmetijstvom. Društveni člani so redni in izredni. Redni člani so lahko oni, ki se kot lastniki ali uživalci ali zakupniki dejansko bavijo s kmetijstvom in ki na svojem posestvu rede najmanj eno lastno govedo. Redni člani so lahko tudi osebe z dovršeno kmetijsko ali gozdarsko srednjo ali visoko šolo, ali z živinozdravniško šolo, dokler izvršujejo izključno svoj strokovni poklic. Vsi drugi člani so izredni člani.

Kdor hoče postati član, se prijavi ali naravnost glavnemu odboru ali pa načelniku podružnice, v katere okolici biva. Glavni odbor mora sprejeti vsakega člana, pri katerem so dani gori navedeni pogoji.

Redni in izredni člani imajo enake pravice in dolžnosti izvzemši aktivno in pasivno volilno pravico v društvene zastope, ki je pridržana rednim članom.

Občni zbor, glavni odbor in pregledovalci.

Občni zbor voli iz svoje srede za dobo treh let glavni odbor, ki ga tvori 15 oseb. Te volijo iz svoje srede predsednika in 2 podpredsednika. Glavni odbor se mora sestajati najmanj enkrat vsaka dva meseca ter je sklepčen, če je razen predsedujočega navzočih najmanj še 7 članov odbora. Glavni odbor določa roke, do katerih je plačati društvene prispevke. Občni zbor voli za dobo 3 let iz svoje srede tri pregledovalce, ki imajo vršiti kontrolo gospodarstva z družbenim premoženjem in posredovanja nakupov za družbene člane, presojski letne račune in računski zaključek.

Volitev in razdelitev odborniških mest.

Volitve glavnega odbora, računskih pregledovalcev ter podružničnih odborov in delegatov za občni zbor se vršijo po proporciju. Volitve vodi in nadzoruje predsedujoči.

Kandidatne liste, na katerih morajo biti napisani vsi kandidati, je pred pričetkom volilnega akta prijaviti predsedujočemu. Kandidatne liste na občnih zbora družbe morajo biti podpisane od najmanj 20 delegatov.

Glasuje se z glasovnicami, na katere je napisati ime nosilca liste. Kadar ni ugovora, se lahko voli per acclamationem.

Skrutiniju pripadajo po en zastopnik vsake kandidatne liste in poleg tega na občnih zbora družbe dva člana glavnega odbora, ki jih ima v to pred občnim zborom določiti glavni odbor, na zbora podružnic pa en član podružnice, ki ga imenuje predsednik.

Razdelitev odborniških mest se vrši na sličen način, kakor pri občinskih volitvah in sicer: Število oddanih glasov se deli s številom mandatov, zvišanim za eno. Če se pri tej delitvi pokaže ostanek, se mora dobljeno število zaokrožiti na prvo večje celo število; če pa ni ostanka, je dobljeno število zvi-

šati za eno. S tako doseženim volilnim številom se dele števila glasov, ki so jih dobile posamezne kandidatne liste. Na ta način dobljeno celo število pokaže, koliko mandatov pripade posamezni kandidatni listi. Ako še niso oddana vsa mesta, se prvo preostalo mesto prideli kandidatni listi, ki je dobila največ glasov, ako njen ostanek presega polovico volilnega števila. Drugače se prideli prvi preostali mandat listi z največjim ostankom. Druga preostala mesta se odkažejo onim kandidatnim listam, ki imajo nadaljnje največje preostanke. Ob enakem številu odloča žreb.

Za volitev podružničnih delegatov za občni zbor še velja to-le: Če se volita dva delegata, pripade kandidatni listi, ki je v manjšini, en delegat le tedaj, če je ta kandidatna lista dobila najmanj 21 glasov in je število teh glasov večje kakor ostanek nasprotne kandidatne liste.

Podružnice.

Glavni odbor določa, kje naj se ustanovijo podružnice. Ustanovitev podružnice je dopustna le takrat, kadar ima šteti podružnica najmanj 20 rednih članov. Ustanovitev podružnice pa mora glavni odbor vsekakor dopustiti, če se priglasijo za podružnico najmanj 30 članov. Podružnico se šteti za ustanovljeno, kakor hitro se je vršil ustanovni občni zbor in bil izvoljen odbor podružnice.

Redni člani podružnice volijo na občnem zboru iz svoje srede na tri leta odbor, obstoječ iz najmanj petih članov, kateri iz svoje srede izvolijo podružničnega predsednika in podpredsednika ter po potrebi tajnika in blagajnika.

Glavni odbor, izvoljen na ustanovnem občnem zboru, ima dolžnost, kakor je določeno v prehodnih določbah, da sprejme kot člane one, ki so plačali članarino v teku leta Kmetijski družbi za Slovenijo in ki odgovarjajo pogojem teh pravil, ne da bi morali ti za tekoče leto plačati še kake prispevke iz naslova članarine, in ki se prijavijo za člane.

*

Pomen brezalkoholnih sadnih pijač.

Pri nas v Sloveniji se leto za letom stopnjuje število izletnikov in turistov, ki se radujejo prirodne lepote našega ozemlja. Mi, ki smo sinovi domače grude, je ne cenimo tako visoko kot tujec. Prihod inozemcev v našo državo ima velik gospodarski pomen, posebno za kmeta. Saj vidimo na letoviščih, zdraviliščih, kako dobro se vnovčijo gospodarski produkti, posebno sadje. Da moremo docela zadovoljiti tuje, je treba vsestransko dobre postrežbe. Posebno glede pijač jim dostikrat ne moremo ustreči, ker zahtevajo posebno ob letnih dneih za gašenje žeje brezalkoholne pijače. Gostilničar jim postreže z navadno pokalico. Ali bi ne prijalo izletniku mnogo boljše kozarec čistega navadnega sadnega mošta? Pa tudi za

kmeta je bolje, ker se s tem vnovčuje njegov s trdom prisluženi produkt.

Kaj neki je to brezalkoholna pijača? To je popolnoma naravni jabolčni, oziroma grozdni mošt. Če pustimo iztisnjeni sadjevec v sodu, začne kipeti, izgublja svojo prvotno gostost in se spremeni v alkoholno tekočino, ki se učisti. To vrenje se pa ni moglo izvršiti samo od sebe, ampak povzročile so ga enostanične rastlinice, to so vinske kvasnice.

Že v davnih časih so ljudje shranjevali soke na ta način, da so jim pridodali medu. V tem slučaju služi med kot ohranjajoče sredstvo. V novejšem času je bilo stremenje znanstvenikov, kako odstraniti ali zamoriti povzročevalce kipenja — vinske kvasnice. Posrečila se jim je do danes iznajdba, kako odstraniti kvasnice in druge škodljivce iz mošta. S tem so odprli pot k novodobnemu življenju treznosti.

Glavno, ako hočemo izdelovati sokove doma je, da vemo, kateri sok se v to svrhu s pridom uporablja. Sok, ki služi zgoraj navedenemu namenu, mora biti harmonično sestavljen (razmerje med sladkorjem in kislino primerno). Izmed sadnih sort so najboljše: ananasova reneta, bojkovo jabolko in hruške moštnice. Tudi grozdni sok se v to svrhu s pridom uporablja, na primer sorte: žlahtnina, silvanec. Sok iz moštov, ki imajo mnogo sladkorja in malo kisline je žarkega, neprijetnega okusa. Sok kot takšen je deloma tudi redilen, ker vsebuje sladkor: navadno 12%. Vsebujejo pa brezalkoholne pijače tudi druge snovi, ki so za ohranitev trajnega in trdnega zdravja neobhodno potrebne, to so vitamini (vita pomeni življenje). Tvorijo se ti vitamini v plodovih, ki so na solncu, to je v prvi vrsti sadje in grozdje, ki potrebuje največ solnca za dobro dozorenje. Vse te snovi pridejo pri predelavi v mošt. Sveže sadje počaka kvečjemu do spomladi, v nadalje pa se naj uživa sadje v brezalkoholnem produktu. — Posebno otroci in bolniki se bodo zelo dobro počutili ob uživanju takšnih pijač. Odehalo bo zastrupljenje mladine po alkoholu, nastopila bo vzgoja, ki bo dala svetu resne in preudarne delavce.

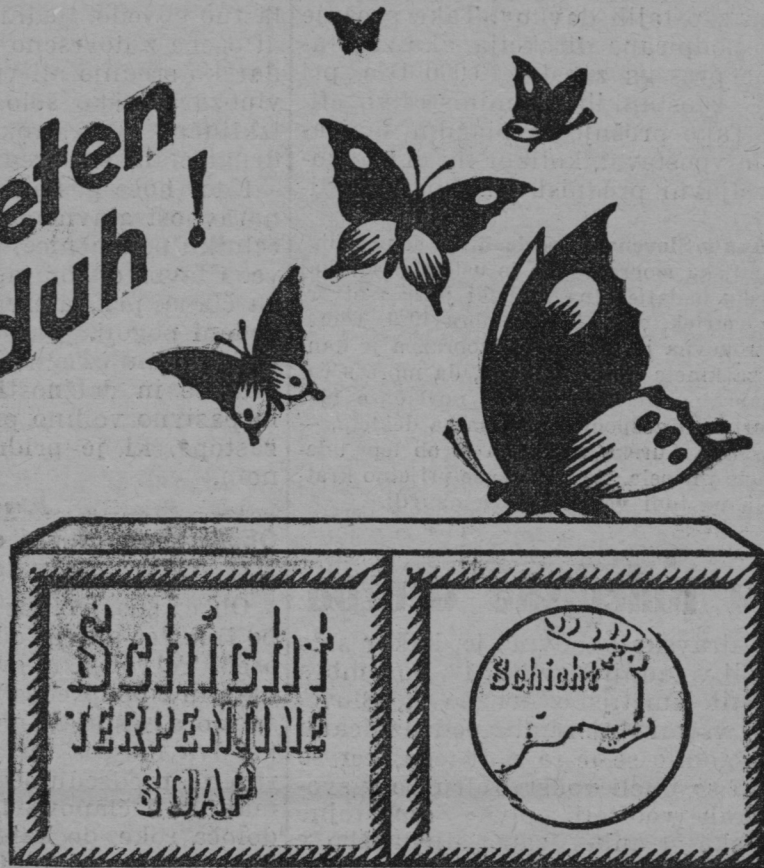
Martin Potočnik.

K Frančku pijančku je prišel zdravnik. Strogo ga je pregledal in zapisal zdravila. Sosed ga pride obiskat. »No, sosed, kaj pa misli zdravnik? Ali ti je predpisal kakšna zdravila?« — »I kajpak! Šmentani so ti doktorji! Ukazal mi je piti neke preklicane kapljice, ki bi jih še pes ne povohal. Ampak one kapljice, saj veš, ki nam jo je Bog letos tako sladko dal, ono pa mi je prepovedal piti! Saj moraš biti bolan od same jeze!«

V nedeljo je gospod župnik na prižnici ostro bičal pregrehe ljudi. Ravno kar je vstopila v cerkev stara ženica, prepozno je bila prišla in gledala, da pride do svojega sedeža. Tu pa povzdigne gospod župnik glas in zakliče: »Da, da, odkod pa prihaja ta pregreha?« — »Oh, iz Žabje vasi, Gospod!« je vsa prestrašena vzkliknila ženica. Mislila je v zmedu, da pridigar nanjo kriči.

Med 7 prednostmi ena :

Prijeten
duh!

Veselje je pogledati skrbno ohranjeno kot
cvetje belo perilo. — Veselje bo še večje,
če perilo tudi lepo diši. Zato rabite le

Schichtovo Terpentinovo Milo

1287

NAŠA DRUŠTVA

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico ima dne 1. decembra ob 6. uri zjutraj svojo adventno pobožnost s skupnim sv. obhajilom v stolni in mestni župni cerkvi, katero izvrši pomožni škof dr. Tomažič. Ob 5. uri popoldne sv. blagoslov z darovanjem. Najljubše se vabijo vse članice kakor tudi vsi podporni člani, da se te pobožnosti udeležijo in

sicer z društvenim znakom. Odbor.

Št. Janž pri Dravogradu. Ali že veste? Morate še ne, da dobite za 5 Din radio aparat. — Kmetje in gospodarji, vi pa lahko dobite lepega štiriletnega konja (4000 Din) ali pa železni plug. Gospodinje in matere, tudi vas čaka sreča. Na primer za 5 Din lahko dobite 50 kg kave ali sladkorja. Fantje in dekleta, tudi na vas nismo pozabili, tudi vi se lahko vozite z elegantnim kolesom, moškim ali ženskim. Vse to lahko dobite, če naročite srečke orlovskega doma v Št. Janžu. Še danes pišite potom dopisnice po srečke, da bodete deležni teh

lepih dobitkov. — Orlovska družina Št. Janž pri Dravogradu.

Št. Peter pri Mariboru. V nedeljo dne 1. decembra, popoldne po večernicah se vrši v samostanski šoli zanimivo predavanje. Vabljeni so vsi dobro misleči šentpeterčani. V nedeljo pred Božičem pa prirede katoliške organizacije pri Št. Petru pod okriljem prosvetnega društva božičnico z obdaritvijo ubogih otrok. — Knjižnica prosvetnega društva je odprta vsako nedeljo po službi božji. Poslužujte se je.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Slavnost odkritja dveh spominskih plošč, vzdanih v južno cerkveno steno z imeni 95 padlih junakov iz naše župnije, se vrši v nedeljo dne 1. decembra na državni praznik po sledečem redu: Ob pol devetih se zberejo pri društveni dvorani vsi bivši vojaki župnije k sprejemu društva antonjevških bojnikov, odkorakajo ob četrt na deset med godbo na cerkveni trg, kjer pevski zbor zapoje tri pesmi. Potem se blagoslovita plošči s križem vred med nagovorom č. g. kaplana bivšega vojnega kurata Ign. Brvarja, nato se opravijo mrtvaške molitve in v cerkvi slovesna pozna sveta maša za padle junake. H ganljivi slovesnosti vabljeni domačini in sosede.

Ljutomer. Ljutomerski Orel ponovi v nedeljo dne 1. decembra spevoigro »Mlada Breda«. — Začetek ob pol štirih popoldne. Vsi iskreno vabljeni. Odbor.

Velika Nedelja. Na splošno željo ponovi dramatični odsek pri Veliki Nedelji v nedeljo, dne 1. decembra 1929 po večericah v svoji društveni dvorani krasno narodno igro s petjem v petih dejanjih »Domen«. Vsi, ki si žele to igro pogledati, naj pridejo sedaj, ker se ne bo več ponavljala. Obenem pa vas že zdaj vabi orliški krožek na Miklavžev večer, ki ga priredi dne 8. decembra. Na sporedu sta dve igri »Izgubljeni raj« v 3 dejanjih in šaljivi prizor »Zamorček«, na kar bo dobri sveti Miklavž obdaril svoje ljubljence.

Veržej. Dekliška zveza priredi v nedeljo dne 8. decembra v Marijanišču proslavo Brezmažne in papeževga jubileja z več mičnimi prizori, govorom, petjem in igro — »Marijin otrok«. Vabimo k obilni udeležbi!

Dobova. Pri nas se res ne spi. Letos so nas že v četrto razveselili naši vrli Ločani s svojimi res zanimivimi igrami, kakor na primer Fernando, Divji lovec, Prisega o polnoči in sedaj spet v kratkem odigrano s prekrasno žalostno Mlinar in njegova hči. Kakor s prejšnjimi tudi zelo dobro igranimi igrami so pokazali, kako velika je njih delavnost. Ni ga bilo gledalca, katerega ne bi pretresli žalostni prizori.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela naslednje podporbe: Posojilnica v Framu 200 Din; Kravos Ivan, sedlar, 50 Din; Dr. Leopold Boštjančič, odvetnik, 100 Din; Dr. Tone Pernat, odvetnik, 100 Din; Dr. Fran Irigoič, odvetnik, 100 Din; Rozina Drago, trgovec, 50 Din; Hochmler Ivan, trgovec, 30 Din; Roglič Dragotin, tovarnar, 100 Din; Oset Miloš, trgovec, 100 Din; Narodna banka 100 Din; inž. Dušan Serneck, ban Dravske banovine, 100 Din; Dr. Andrej Veble, odvetnik, 100 Din; Dr. Matija Slavič, univ. profesor v Ljubljani, 100 Din; Dr. Metod Dolenc, rektor univ. v Ljubljani, 50 Din; Dr. Miloš Vauhnik, odvetnik, 30 Din; Dr. Stanko Stor, odvetnik, 100 Din; Gilčvert Dragotin, pis. ravnatelj, 100 Din; Dr. Franjo Lipold, odvetnik, 50; Josip Trafenik, tajnik, 30; Mr. Ivan Vidmar, lekarnar, 50 Din; Dr. Hugon Robič, primarij, 100 Din; Lužar Franc, vet., 50 Din; Dr. Marko Šuman, Beograd, 200 Din; Dr. Marko Rojko, vet., 100 Din; Ivan Živic, stavbenik, 100 Din; Dr. Albeneže 50 Din; Franjo Mastek, trgovec, 100 Din; Franjo Rodošek, mag. svetnik, 30; Alojzij Koechler, mag. direktor, 30 Din; »Slomšek«, društvo bogoslovcev, 20 Din; Dr. Franc Karlin, zobozdravnik, 50 Din; Zora Plavžar, ravn. meščanske šole, 30 Din; Obrat Matija 40 Din; župni urad v Gornji Radgoni 100 Din; Dr. Mirko Črnič, primarij, 100 Din;

trvrčka Pinter in Lenard 200 Din. — Vsem darovalcem iskren Bog plati!

Zanimivosti.

Dvanajstletni lovec na leve. London-ska »Morningpost« javlja iz Johannsburga, da je neki dvanajstletni deček, ki je čuval črede v bližini Lorenza-Marqueza ustrelil levinjo s čisto navadnim lokom in puščico. Levinja je bila nena doma pridrla iz grmovja in je imela očividno namen naskočiti živino, ki je bila poverjena pastirčku v varstvo. Z veliko prisotnostjo duha je čuvar živine opazil pretečo nevarnost, napel lok in sprožil puščico, ki je pogodila levinjo v trebuh, da se je zgrudila na zemljo. Pri tem se ji je puščica zadržala še globlje v drob. Pogumni pastir ni bežal, ampak je stopil bliže ter sprožil drugo puščico v oko, ki je levinjo docela usmrtila. O malem junaku poročajo vsi južnoafriški listi in stavijo njegovo srčnost za primer in vzpodbudo vsem tropskim lovcem.

Ženske zbudile »mrliča«. Nad vse zanimiv slučaj se je pripetil pretekli teden v Mehiki. Umrl je namreč neki bogataš A. Garza dela Pena. Dva zdravnika sta potrdila njegovo smrt. Po njegovi smrti se je pa izkazalo, da je bil v življenju velik lahkomišelnež. Ko je namreč ležal na mrtvaškem odru, ste hkrati prišli dve ženski in ste obe trdili, da ste ženi pokojnega. Obe ste seveda tudi zahtevale denar, ki ga je pokojni zapustil. Z besedami samimi se niste molgi zedinili, zato ste si skočili še v lase, in nastal je hrup, da je cela okolica privrela skupaj. Ko je bila bitka na vrhuncu, se pa naenkrat »mrlič« dvigne pokonci. Hiša je bila seveda v trenutku izpraznjena, in priti je morala policija, da je napravila red. Ko so pozneje vprašali Garzija de la Pena, kaj ga je spravilo zopet k življenju, je odgovoril: »Zdaj vidite, da preprič dveh ljubosumnih žensk celo mrliča obudi.«

Z ropanjem sta plačala poročno potovanje. Na svoj poseben način je začel Wm. H. Swift svoje zakonsko življenje. Ker ni imel denarja za poročne stroške, je šel in ga enostavno z ropom pridobil. Za poročno potovanje je dobil denar iz istega vira. Ko mu je med potjo zmanjkalo denarja je zopet izvršil enako delo. Na ta način sta z ženo prepotovala vsa mesta do St. Louis. Vsega skupaj je med potjo izvršil skrbni mož šest ropov, dokler niso neusmiljeni ljudje v tem mestu njegovemu romantičnemu življenju napravili konec. Ker je žena vedela, kako dobičkanosni posel opravlja njen mož, so oba aretirali.

Knjige za hmeljarja: Sadar, Hmeljarstvo 60 Din. Knjigo kupite v Tiskarni sv. Cirila v Maribor.

Tisočtristo let stara smreka. Na Japonskem se pripravljajo sedaj na proslavo nenavadnega praznika, kakršen je mogoč pač samo na Japonskem, v klasični deželi cvetlične in rastlinske kulture. Obhajali bodo 1300 letnico rojstva velikanske smreke, ki igra v ja-

ponski zgodovini važno vlogo. Zasadil jo je leta 629 v mestu Karasakiju cesar Jonej ob svojem ustoličenju na čast boginji Vakamasahini. Še dandanes romajo velike množice pobožnih Japoncev k častitljivemu drevesu, ki meri v obsegu 12 in v višino 80 metro.

Knjige za kmetijske gospodinje. Kmetijske kuharske bukvice 5 Din. — Sadje v gospodinjstvu 24 Din. — Domači vrt 33 Din, vez. 40 Din. — Slovenska kuharica (velika izdaja) vez. 160 Din. — Spretna kuharica 32 Din. — Nasveti za hišo in dom 20 Din, vez. 30 Din. — Gospodinjstvo 40 Din. — Mati vzgojiteljica 16 Din. — Domači zdravnik 35 Din, vez. 44 Din. Knjige kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Knjige za poljedelca in lastnika gozdov: Zdravilna zelišča 8 Din. — Zdravilna zelišča in njih spravljanje 6 Din. Erjavec, Naše škodljive živali 10 Din. — Humeck, Domači vrt 33 Din. — Rohrman, Zbirka kmetijskih naukov II. del 15 Din. — Turk, Travništvo I. del 8 Din, II. del 14 Din. — Šivic, Lovstvo v Sloveniji 5 Din. — Dolžan, Kubična računica za okrogel in tesan les 45 Din. — Knjige kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 1. decembra se prično v tukajšnji župni cerkvi štiri dnevne duhovne vaje, ki jih bo vodil g. misionar Ludovik Šavelj iz Ljubljane. Pridigal bo v nedeljo dopoldne ob pol desetih in popoldne ob 2. uri. Toliko v pojasnilo, ker pretečeno nedeljo tega še ni bilo mogoče označiti.

Črešnjevci pri Gornji Radgoni. Ob blagoslovitvi križa na posvetu Ivana Žnidarič so zbrali gostje za dijaško kuhinjo 100 Din. — Bog plačaj!

Ljutomer. Naše delavno »Glasbeno društvo« vzdržuje razven godbe na pihala in orkestra na lok tudi glasbeno šolo, ki si je v šolske svrhe nabavila klavir. Ker še dolguje društvo zanj precejšnjo vsoto, priredi v nedeljo, dne 8. decembra v gostilniških prostorih gospod. Zavratnika tombolo z lepimi dobitki. Glavni dobitki so: gramofon, ura, obleka, moka itd. Začetek ob štirih popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Žetale. Pri nas smo spremili k zadnjemu počitku dobro ženo Elizabeto Kodrič. Pokojna zapušča žalujočega moža, sina, ki je že sam gospodar in hčerko. Da je bila pokojna vsem priljubljena, je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležila kljub slabemu vremenu velika množica ljudi. Naj v miru počiva!

Št. Peter pri Mariboru. Dospelo so knjige Družbe sv. Mohorja. Dobe se v župnijski pisarni. Obenem naj vsak plača naročnino za prihodnje leto. Ker smo glede števila precej na nizki stopnji, bo treba, da se število članov pomnoži.

Maribor. V znani gostilni v Mariboru, kamor radi zahajajo kmetje iz cele mariborske okolice, se je odigralo sledeče: Na prostoru, kjer visijo časopisi, je imel svoje mesto tudi naš »Gospodar«. V kotu sedi večja kmečka družba. Pristopi mlad mož z rdečo pentljo, vzame »Gospodarja« v roke in začne napram gostilničarju tako-le modrovati: »Kaj vam je treba teh cajteng tu! Te so samo za paure. Če jaz take liste berem, se samo umažem. Le proč z njimi!« Od mize, kjer so sedeli kmetjski možje in fantje, vstane krepak mož in stopi bliže

mestnemu zabavljaču in mu odločno odgovorila: »Vi pravite, da se s kmetjskimi listi umazete. A z našim špehom, mesom, krompirjem in drugimi stvarmi, ki vam jih kmetje vozimo v mesto, pa se nič ne umazete? Da vas ni sram, da tako bedasto govorite! Ko ste pa ravno vi šli pred osmimi dnevi mimo moje kleti v Jarenini, pa se z mojim vinom in kruhom niste prav nič umazali, katerega sem vam kot žejnemu in lačnemu popotniku ponudil? E, taki ste vi vsi, ki nosite take rdeče mašlje! Sami ste po večini v kmetjskih hišah zrastle, kmetjski kruh ste v mladosti uživali, kmet vas zalaga z mlekom in drugimi živili, a sedaj bi se radi norčevali iz vsega, kar je kmetjsko! Da vas ni sram! Jaz vam pa povem: kmetjski ljudje bodo v svaki gostilni zahtevali, da morajo imeti naročenega »Gospodarja«! Mirno in dostojanstveno je izgovoril priprosti kmetjski mož, a hujskač z rdečo pentljo jo je molče odkuril iz gostilne. — Mariborski Orel priredi tudi letos na praznik 8. decembra veliko orlovsko slavnost, h kateri vabi Mariborčane in okoličane. — Da morejo Mariborčani zidati stanovanjske hišice, je mariborski mestna občina pod vodstvom župana dr. Juvana v letošnjem letu jamčila takim, ki so zidali svoje stanovanjske hišice, nad šest milijonov Din. Pri zadnji seji občinskega sveta se je poročilo za taka posojila zvišalo nad 8 milijonov. Samo v letošnjem letu se je na ta način pripomoglo nad 40 posameznikom, da so si zgradili lastne domove. Kdor ima kaj prihrankov, si na ta način more sezidati čedno novo hišico. — Te dni se začne mestni finančni odbor pod vodstvom g. Pušenjaka posvetovati o novem proračunu, ki mora biti do novega leta gotov.

Božične pesmi. Pravkar je izšla sledeča zbirka: »Rajske strune zadonite!« 20 starejših božičnih pesmi in trije božični odpevi. Zbar Viktor Čadež. — Partitura stane 20 Din, glasovi (moški glasovi skupaj, ženski glasovi skupaj) so po 5 Din. Prodajajo se v knjigarni sv. Cirila v Mariboru. So v tej zbirki skoro same nepoznane skladbe, vzete iz naroda, ki bodo gotovo tudi šle med narod, saj se nahaja v njih prav isti duh, kot smo ga vajeni v naših božičnih pesmih.

Razvanje pri Mariboru. Naš zadnji dopis je tiskarski škrat pokvaril, ker je Razvanje spremenil v Radvanje, kar nam ni bilo ravno prav. — V občinski kmetijski odbor smo si izvolili naše najboljši kmetovalce in sicer Čebe I., Černe Fr., Mesiček A., Kac M. in Onič M. — Umrli je pretekli teden pomožni delavec na železnici Kangler Franc. Zapušča ženo in dvoje otrok, ki še obiskujeta šolo. — Občinska cesta, ki vodi mimo gasilnega doma proti državni cesti, se bo razširila. Sosedom Spodnjim Hočanom pa priporočamo, da popravijo cesto, ki vodi iz Hoč v Razvanje, ker je že postala skoraj za vsak promet neuporabna. — Žalostna socialna slika, ki kaže vso bedo delavskega trpinca, je krojač Strmšek. Ker je brezposeln, nima tudi sredstev za stanovanje, biva že več mesecev s svojo družino — štiri mladoletni otroci — v skednju. Naj se ga dobrasrčni Razvanjanci usmilijo, čeravno ni njih domačin ter mu priskočijo na pomoč z živili in kurivom. Dobro delo bodo storili, ki bo prinašalo bogate obresti.

Št. Peter pri Mariboru. Pri nas se vrši pouk na kmetijsko nadaljevalni šoli. Gospodinjsko šolo so otvorile tukajšnje šolske sestre. Naši mladinci se torej nudi dovolj prilike za nadaljnjo izobrazbo. Le da se te ugodnosti premalo poslužuje. — Občinski odbor je izvolil v občinski kmetijski odbor naslednje: Fluher L., Knuplež I., Pavlinič F., Ferlinc S. in Knuplež M. kot člane in Cvikl A. in Hajšek J. kot namestnika. Odborniki so si izvolili predsednikom Fluher L., njegovim namestnikom pa Pavlinič F. Metavski možje so imeli sestanek glede poprave občinskih cest. Sklenili so, da bo na vsak način treba cesto čimprej urediti in da bo to koristnejše in boljše kot pa pre-

krstitev Metave v Blatavo. — Poročila se je posestnica Toplak M. iz Metave s Horvat S. iz Grušove. Da bi bila srečna!

Slivnica pri Mariboru. Pri nas smo izročili materi zemlji Franca Faleža, posestnika in dolgoletnega občinskega svetovaleca v Polani. Pokojni je bil brat bivšega poslanca Faleža, star še le 52 let, vedno v prvih vrstah v bojih proti nemškutarjem, dolgoletni cerkveni pevec, vnet član izobraževalnega društva in zelo dober igralec na slivniškem odru. Povsod, kjer je bilo treba delati za blagor splošnosti ali za napredek in dobrobit bližnjega, je bil vedno na razpolago z delom, nasvetom, pa tudi s podporo. Bil je vedno veren in se ni nikdar sramoval, pa tudi ne bal pred javnostjo pokazati svojega prepričanja. V njegovi hiši so bili Slovenski Gospodar, Bogoljub, Glasnik presv. Srca in drugi nabožni listi stalni gostje. Kako priljubljen je bil, je bila najboljši dokaz zelo velika udeležba pri pogrebu vključno skrajno slabi poti in dežju. Za njim žalujejo ne samo žena in hčerka ter sorodniki, ampak vsi, ki so ga poznali ga ohranijo v trajnem spominu. Bog mu bodi bogat plačnik!

Brezole pri Račjem. Poročila se je 18. novembra mladenka Marija Škodič z vzornim mladeničem Štefanom Lešnik na njegovo posestvo. Oba iz ugledne hiše. Ker je bil ženin član gasilnega društva ter bil ljub tovariš in vnet gasilec, so mu napravili na dan poroke zvečer tovariši bakljado ter mu je obenem društveni tajnik Kristovič v imenu podovskega gasilnega društva čestital. Mnogo sreče in božjega blagoslova!

Gornja Polskava. Dne 23. novembra je našo šolo in nas vse zapustila izvrstna učiteljica gospa Marica Ramšak — Zavec in se preselila k svojemu soprogu g. poručniku K. Zavec v Gospiču, Lika. Bog ji poplačaj ljubezen in skrb, s katero je negovala naše otročiče in želimo ji mnogo srečnih let!

Sv. Janž na Dravskem polju. 1. decembra bode pri nas ob desetih blagoslovljen četrti zvon, delo zvonarne zvonoglas in nove orglje, ki jih je postavila trvdka Brandl v Mariboru. Na ta izredni dogodek že vsi z največjim veseljem čakamo. Dal Bog, da bi s tem bilo naše zvonjenje popolno, orglje pa nam naj pomagajo povečevati čast božjo!

Sv. Jurij v Slov. goricah. V soboto, dne 16. novembra smo spremili k zadnjemu počitku blago mladenko in vrlo Marijino družbenico Antonijo Fanedl iz Varde. Kruta jetika ji je pretrgala nit življenja v najlepši mladosti 26 let. Kako so jo ljubili sosedje, prijatelji in znanci, so pričali mnogi venci in šopki, s kojima je bil pokrit mrtvaški oder, dasiravno je že pozna jesen. Bila je na odru kakor v najlepšem vrtu. Kakršno življenje, takšna smrt, pravi stari pregovor. Bila je vesele narave, ljubila je pošteno in nedolžno veselje, za slabo družbo ni marala, bila do vsacega prijazna, imela za vsacega prijazno besedo, napuha in preyzetnosti ni poznala, zato je bila od vseh spoštovana. Bolezen je prenašala voljno in vdanost, nikdar ni tožila, večkrat previdena s svetimi zakramenti, je mirno čakala dan smrti. Pogreb, kakršnega je imela rajna Antonija, je redko kedaj videti v naši župniji. Dasiravno je bila vsled neprestanega deževja slaba pot, se je kljub temu na domu žalosti zbralo veliko število ljudi, ki so jo spremljali na zadnji poti. Domači pevski zbor ji je zapel na domu in ob odprtem grobu ganljive žalostinke. Solnce, ki se nam je toliko časa skrivalo pod sivimi oblaki, je ta dan razlilo svoje prve žarke tja gor na hriček za cerkvico, da je posvetilo v tiho jamico, kamor so nam položili našo nadvse ljubljeno in drago Antonijo. — Marsikomu se je porosilo oko, ko so ji Marijine družbenice zapele poslednje slovo. Mirno spavaj dobra hčerka, draga sestra! Na svideenje nad zvezdami!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Nemila smrt kosi vedno bolj pogosto po naši župniji. Od Fanedlove hiše je šla naravnost k sosedu ter upih-

nila luč življenja mlademu in krepkemu možu Jožefu Masauer. Meseca januarja je umri oče, sedaj pa sin. Svetila mu večna luč! Hudo prizadeti družini naše sožalje!

Sv. Jakob v Slovenskih goricah. Vključno slabemu vremenu se je pomikala 14. novembra lepa vrsta žalujočih iz znane hiše Šonvetrove v Jurskem dolu. Spremljali smo na zadnji poti najstarejšega moža v župniji 97 let starega Janeza Drozg. Pred dvema letoma mu je umrla žena, stara 88 let, ko sta se ravno pripravljala na biserno poroko, ki jo sedaj obhajata v nebeški domovini. Pogrebci so pri pogrebu zložili za novo bogoslovnico 50 Din.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Skoro iz vseh krajev naše dekanije prihajajo poročila o fantovskih divjaštvih, pretepih in pobojih. Kam smo zaši in kam bomo zabredli, ako ne bo boljše? Vsi opomini in vsa svarila nič več ne pomagajo. Temu rokovnjaštvu je največ krivo preveliko uživanje alkoholnih pijač, zlasti še šmarnice, potem pa tudi to, da pri sodiščih sličnim razgrajajem nalagajo večinoma male kazni. Ko bi sodišče par takih nepridipravov prav občutno kaznovalo, bi bilo kmalu konec vsem fantovskim pretepom in pobojem.

Sv. Urban pri Ptuj. Preteklo sredo, dne 20. novembra tega leta smo izročili materi zemlji vrlega moža Avgusta Peid, posestnika v Placarskem vrhu. Imenovani je bil delaven, skrben gospodar 37 let ter zapušča v 62 letni starosti žalujočo ženo in darostle otroke. Bil je v vojni dobi čez dve leti na italjanskem bojišču, istotako njegov starejši sin, ki je bil štiri leta v ruskem ujetništvu. V poletju 1918 sta se oba srečno vrnila v svoj rojstni kraj. Bolehal je zadnje poletje na hudih bolečinah kostne sušice. Večkrat spreviden s svetimi zakramenti je kot dober katoličan in zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja« podlegel bolezni. Da je bil tudi spoštovan, se je videlo ob veliki udeležbi pri pogrebu in na lepih vencih. Naj počiva v miru! Ostalim naše sožalje!

Gornja Radgona. Na Meleh se je te dni vršila redka rodbinska slavnost. Anton Adamič je obhajal svojo zlato poroko. Njegovi svatje so zbrali za Dijaško kuhinjo v Mariboru 106 Din. Vsem darovalcem najlepša zahvala!

Bukovec pri Ptuj. Na sedmini pri Markovih za pokojno Ivanko Bezjak se je nabralo za dijaško kuhinjo 110 Din. Bog plačaj!

Čadram. V nedeljo, 10. novembra, je bila občinska seja, na kateri se je vršila volitev v kmetijski odbor. Izvoljeni so bili naslednji: Rakovnik Jožef, Potočnik Jožef, oba posestnika v Malahorni, Obrne Franc, posestnik v Čadramu, župnik Franc Hohnjec; kot namestnika pa Golčer Anton, posestnik in lesni trgovec v Oplotnici in Brglez Jožef, veleposestnik v Brezju. »Jutro« z njimi kajpada ne bo zadovoljno, ker ne more o njih zabeležiti v svojem smislu, da so »naši«.

Vojnik. (Šund romani.) Po vplivu raznih celjskih trgovin s papirjem ter trafik so se začeli tudi v našem kraju širiti razni šund romani, ki izhajajo po trikrat na teden. Izdajajo jih konzorciji »Širom svijeta« in »Lepi romani« v Zagrebu. Z vabljivimi naslovi kakor: »Skrivnosti ruskega carskega dvora« skušajo pridobivati naročnike. S svojim nenavnim in umazaniam pisanjem sejejo strup v mlada srca. Opozarjamo vse, kojim je mar ljudska nrvnost, da skušajo preprečiti širjenje tega berila. Saj imamo dovolj poštenih časnikov in knjig, ki si jih lahko tudi izposodimo pri ljudski knjižnici v naši kaplaniji. Tiste romane pa naj čitajo zagrebški židovski trgovci, ki jih izdajajo, sami.

Laški okraj. Od leta 1866 pa do letos so obstajali na bivšem Štajerskem okrajni zastopi. Okrajni zastopi so bili majhen parlament za vsak okraj posebej. V področje okrajnih zastopov je spadala skrb in briga za ceste, pa tudi druge občekoristne naprave, posebno popoševanje kmetijstva. Z oblastno uredbo ljubljanske oblasti skupščine pa so se v okrajih Laško, Sevnica in Brežice — to je v okrajih

ki so spadali prej pod Štajersko, potem pa pod ljubljansko oblast — ukinitelj okrajni zastopi, na njihovo mesto so se postavile nove samoupravne edinice in sicer okrajni cestni odbor, okrajna blagajna in zdravstveno okrožje. — Okrajni cestni odbor ima sedaj tudi svoje podlagi v cestnem zakonu z dne 8. maja letošnjega leta. Okrajni zastop, oziroma po prevzemu poslova dne 24. julija okrajni cestni odbor sta tekom letošnjega leta obnovila devet mostov in sicer na cestnih progah: Sv. Marjeta — Dol pri Hrastniku šest železobetonskih mostov. — Na progji Rimske toplice — Mišji dol pa tri mostove z betonskimi stebri, vrhni ustroj je iz hrastovega lesa. Obenem so se tudi razširile na več krajih obe zgoraj omenjeni cestni progji. Zelo veliko dela bo pri cestah v laškem okraju, ako se bodo razširile na širino, ki je predpisana v novem cestnem zakonu. Zelo veliko je storila tudi okrajna blagajna v kratkem času svojega obstoja za povzdigo kmetijstva, v okraju. Omenjamo tukaj razstavo goveje živine v Šmarjeti, h kateri je prispeval tudi oblastni odbor. Nadalje razne podpore kmetijskim in sadjarskim podružnicam, podpore za cepljenje svinj, podpore za vodovode in znesek 50.000 Din kot podporo po točki prizadetim, kateri se je že razdelil. Nad vse važno delo še čaka Okrajno blagajno pri ustavitvi plazov. Najnevarnejša točka tukaj je vas Brce v občini Dol pri Hrastniku, kjer se rušijo poslopja. Takih plazovom podvrženih krajev in vasi je v našem kraju zelo mnogo, v nevarnosti je marsikje cesta in železnica. Pri tej priliki omenjam, da je oblastna skupščina ljubljanske oblasti sklenila resolucijo, v kateri se naroča oblastnemu odboru načrt uredbe, ki bi bila slična bivšemu štajerskemu deželnemu zakonu, po katerem se je v našem kraju izvršilo že več melioracij. Kraljeva banska uprava Dravske banovine v Ljubljani ima izvršiti tukaj važno nalogo, ki pa je ob-

enem tudi življenjsko vprašanje mnogih naših vasi. Tudi zdravstveno okrožje s sedežem v Trbovljah dobro razvija svoj delokrog, posebno s preskrbo pitne vode v okraju.

Govorica pri Rajhenburgu. Znana obitelj Furlanova na Raztezu je postavila na svojem posestvu lep križ. K slavnostnem blagoslovu so povabili tudi vse člane domače družine, ki so že dom zapustili ter znanice in sosede. Ob tej priliki so se spomnili onih siromašnih duš afrikanških, ki še svetega križa ne poznajo ter so zbrali svoto 170 Din za odkup in krst enega afrikanškega otroka. Kaj ne, kako lep spomin! Posnemanja vredno.

ZA RAZVEDRILLO

Mož: »Ti, Anica, ali kaj veš, kam sem spet založil svojo pipo?« **Žena:** »Ljubi Andraž, res ne vem.« **Mož:** »Saj pravim, kako so vendar pozabljive te ženske!«

Peter je v šoli vedno kakšno neumno uganil. Bil je večkrat tepen in še se je spet kaj zgodilo v šoli in bil takoj na sumu Peterček. Učitelj je rohnal: »Kdo je pa že spet to storil?« Peter se je izgovarjal: »Jaz ne, jaz ne!« Nekoč vpraša gospod katehet: »Kdo je — seveda precej krepko — naredil nebo in zemljo?« — Peter, ka ji najbrže ravno gruntal, kako bi napravil kakšno novo spletko, je v nepazljivosti brž prestrašeno odgovoril: »Gospod, jaz že ne, jaz že ne!«

Nesporazum. Sodnik: »Vaš mož vas je često pretepal? Ali se je to zgodilo vedno v jezi?« — »Ne, gospod sodnik,

enkrat v pralnici, enkrat v shrambi in enkrat v kleti.«

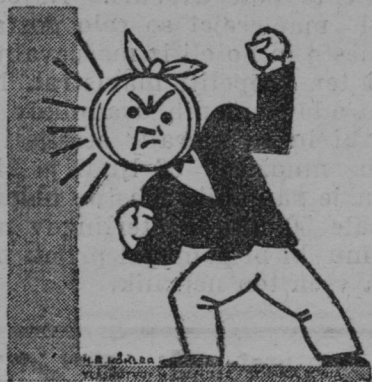
»Še vedno pomišljam, ali bi šel na gostijo, ali ne.« — »Kam pa si povabljen?« — »Nisem povabljen, pač pa se ženim.«

Kdo je iznenadil? Sosed je povabil soseda za novo leto, ne toliko iz prijaznosti, ampak zato, ker je navada. Sosed je prišel s svojo ženo, a prijateljica ni bilo doma. Pa sta sklenila, da ga presenetita. Sosed se je skrtil s svojo ženo za omaro, ko je že prišel gospodar domov. Njegova žena ga pozdravi: »Čuj ti, naših sosedov ne bo!« — Gospodar: »Hura! Hvala Bogu!« Kaj se je za omaro zgodilo, zgodovina molči.

Vzodbuda. »Zaigrajte nam kaj naš glasovir, gospodična Štefi! Le nič se ne sramujte, — saj mi tudi nič ne znamo!«

Sodnik: »Priznate, da ste ukradli študentu suknjo? Imate kak zagovor?« — Tat: »Da, študent še ni suknje plačal.«

Koliko ur? Gredoč skozi mesto L. vpraša potnik kmeta na cesti: »Prijatelj, koliko ur je od tu do M.?« — »Ur?« odgovori kmet, »skoro v vsaki hiši je vsaj ena, po nekaterih hišah jih je celo po več.« — »Ne mislim tako,« reče potnik, »ampak želim le zvedeti, koliko računajo iz vašega mesta do M.? Samo to, prosim, mi povejte?« — »Koliko računajo? I no, če greste peš, ne računajo nič, ako se pa želite peljati, plačate 40 Din.« odgovori šaljivec in gre naprej.

**Z glavo
ob zid**

bi butnili, ko nas ponovno popade naš zobobol . . .

Ako tudi Vi trpite od tega, tedaj samo nekoliko kapljic prijetno dišečega Fellerjevega Elsafluida na bombaž in v piškav zob, a na lice obkladek z Elsafluidom — in bolečine prenehajo! »Elsafluid« zavarovan z zakonom! Že 33 let je povsod cenjeno to preizkušeno narodno sredstvo in kozmetikum. Poizkusite ga pri ublaženju bolečin pri revmatizmu, gihtu, prehlajenju, nervoznosti, kot zaščito proti gripi; notranje na sladkorju proti želodčnim krčem, slabostim in kašlju.

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusna stekleničica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, specialna steklenica 26 Din.

Po pošti: najmanje 1 zavoje z 9 poizkusnimi ali 6 dvojnimi, ali 2 specialnima steklenicama stane 62 Din. Dva taka zavoja s poštnino in zavojem samo 102 Din. Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elsastrg 341.

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepki želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Elsa kroglice, 6 škatlic 12 Din.

Trimotorni Ford čisto kovinast monoplan, ki je preletel celo Evropo, je sedaj kupila čehoslovaška država in bo za državno letalno črto med Prago in Bukareštom uporabljen. Polet je bil v vsakem oziru izvanredno uspešen in je vzbudil v vseh obiskanih deželah največje zanimanje. Možnost, da bi se letala uporabljala kot potovalno sredstvo bi se s tem krasno končanim letom, ki se je od kraja do kraja izvršil z nedvomljivo natančnostjo končnoveljavno dokazalo. Pred predajo nakupovalcu je vsak stroj napravil potele od 200 do 250 letalnih ur, kar pomeni, da je približno 40.000 km brez nezgode in brez mehanične pomoči premogel.

20% kronske Bone kupuje PICHLER, Gostilna Društveni Dom, Ptuj, 1469

Pletilje sprejme Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ul. 17, 1385

Učenka, poštena za šiviljo se sprejme od 16 let naprej. Vsa oskrba v hiši in tudi nekaj obleke. Ana Lebarič v Lajtersbergu, p. Pesnica, 1463

Vaš prvi pogled

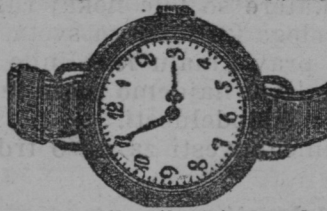
pri kupovanju ure naj bode posvečen zaščitni znamki. Staroznane znambe „IKO“, „OMIKO“ in „AXO“ iz švicarske tovarne ur tvrdke H. Suttner Vam nudijo jamstvo, da kupujete solidno odporno uro. — Uro za celo življenje! Ker se vporablja samo izbrani material velike finise in trajnosti.

Ze **44** Din dobite pravo švicarsko Anker-za Remontoir žepno uro št. 120 in samo 58 Din stane prava švicarska Remontoir-Roskopt ura št. 121 s la strojem, s svetlečim se radium številkami in ka- **98** Din dobite zapestno uro zalcimi. Ze za **98** št. 3720 s kožnatim jermenom, dobrim strojem in dobre kakovosti. A prava poniklana Anker-budilka **49** Din.

št. 125 stane samo **49** Vsaka Suttner ura je točno pregledana, zapira se proti prahu sigurno in pošilja se jo po povzetju, z večletnim jamstvom. Rizika ni, ker to kar ne ugaja se zamenja, ali pa se vrne denar.

Tudi Vi dobite brezplačno

novi veliko ilustrirano domačo knjigo ženskih in moških ur, verižic, prstanov, uhanov, okrasnih predmetov ter zlatih, srebrnih darov itd., če jo zahtevate. Pišite še danes svetovni razpošiljalni tvrdki **H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 992.**

**Za dolge zimske večere
so Karl Mayevi spisi**

najbolj kratkočasni. Izšli so do sedaj 3 zvezki po Din 13— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Otvoritev

prenovljene, staro renovirane
specijalne trgovine z barvami

Billerbeck v Gosposki ulici 29

CENJENEMU OBČINSTVU

uljudno naznanjam, da sem imenovano trgovino povsem najmodernejše preuredil in mnogo razširil ter, da bodem vodil vse specijalne predmete v večji izbiri kakor: barve, parfumerije, toaletne in pralne potrebščine kakor tudi ščetkarske izdelke itd. Vsled povečanega obrata in izbire bodem v prijetnem položaju cenj. odjemalce postregel s prvovrstnimi izdelki in po nizkih cenah

1458 ter se priporočam za mnogobrojen obisk

Franc Weiler Billerbeck-a naslednik
Maribor, Gosposka 29

Delazmožnosti v starosti

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

si zagotovite s tem, da preprečite poapnenje žilja. Preizkušeno sredstvo za to je „PLANINKA“ zdravilni čaj, ki pospešuje obtok krvi po žilah, redči kri, daje žilam prožnost in odvrta poapnenje in s tem vse znake ostarelosti, oziroma osveži in ohranja zmožnost za duševno in telesno delo. 1340

Zahtevajte v lekarnah samo pravi „PLANINKA“ čaj BAHOVEC, v plombiranih paketih po Din 20.— in z napisom proizvajalca: LEKARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Kupujem fižol

suhe gobe, orehe, kuhano maslo, suhe slive, priporočam vedno sveže žgano kavo, čaj, konjak, rum in drugo špecerijo ter vsakovrstne okove, železno ter kuhinjsko posodo

JOSIP JAGODIČ,
CELJE, GLAVNI TRG.
1425

NAZNANILO!

Vsled likvidacije oblastne samouprave razrešen poslov oblastnega komisarja, sem zopet otvoril odvetniško pisarno v Mariboru, Sodna ulica št. 16 I. Uradne ure: od 8—12 in od 15—18.

1461 Dr. LESKOVAR JOSIP, advokat.

Pohišstvo - Preproge

posteljina, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvna tkanina i. t. d. najboljše in najceneje pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki!

Maribor, Gosposka ul. 20

Zelo znižane cene za MIKLAVŽA

v galanteriji, igračkah, drobnariji, hišni in kuhinjski opremi. Perilni trak bel ali barvan meter 1 Din, naprej 6 parov moških nogavic 39 Din, 6 parov damskih nogavic 39 Din, 6 žepnih robcev 14 do 18 Din, 6 ovratnikov, trdih ali kavčuk 18 Din itd. En poskus in vi ostanete stalen odjemalec.

JOSIP MLINARIČ, Maribor, Glavni trg 17

Napoleon in mačke. — Ta resnična zgodba je zabeležena v zgodovini kot edina smešnica v zvezi z žaloigro velikega cesarja. Ko se je pripravljaj Napoleon leta 1815 k potovanju na Sv. Heleno, v svoje zadnje domovanje, so se prikazali čez noč v Manchestru, velikem trgovskem mestu, številni lepaki. Naznanjali so, da hudo trpijo otočani na Sv. Heleni od miši in podgan ter je sklenil Napoleon vzeti s seboj 10.000 mačk. Dobil je tozadevno dovoljenje, a mačke mora nabaviti na Angleškem, ker bi se odhod sicer zavlekel. Po pristaniških mestih pa je takrat vladala

podganja kuga. Zato je sklenila vlada razpisati nabavo v Manchestru, kot najbližjem zdravem mestu. Mestni blagajnik je dobil nalog izplačati po 16 šilingov za odraslega mačka in po 10 šilingov za mačko, dva šilinga za mladega in po 2 pensa za vsako mladojeno mače. Angleški državljani, ki so bili voljni za te cene prodati svoje mačke, naj se tudi zavedajo, da izkažejo plemenito uslugo premaganemu dolgotnemu sovražniku. Našlo se je veliko ljudi, ki so prišli s svojimi mačkami na magistrat. Ko so se naposled pričali, da jih je neki šaljivec poteg-

nil, so kar odvrkli svoje maške v poslopju ali na trgu. Tisti teden je morala manchesterška policija vprizoriti pravcati lov na pačke in je ustrelila nad 4 tisoč žrtev te potegavščine. Najbolj vročekrvni mačjerejci so celo postali jezni na mesto in hoteli iz maščevalnosti zasesti ter vpepeliti magistrat. Na vpitje iz uradov vrženih uradnikov so prišli vojaki in so morali streljati v razburjeno množico. 36 ljudi je bilo težje ali lažje ranjenih. Mestne oblasti so razpisale 50 funtov sterlingov nagrade onemu, ki bi pomagal prijeti povzročitelja vseh teh neprilik,

Čudodelniki in vladarji.

V celi zgodovini je 18. stoletje edino, ki je prepleteno z osebami, katere so bile nekaj časa predmet občudovanja celega kulturnega sveta, a se je njih solnce slave prav kmalu razblinilo v — nič! V omenjenem stoletju najdemo može laži nadnaravne in politične čudodelnosti.

V naslednjem hočemo navesti za našo trditvev nekaj vzgledov:

»Čudodelnosti.«

Zvezda pravih čudežev, na koje je zrla cela Evropa z občudovanjem, je bila Italjan Cagliosto (pravo ime Jožef Balsamo, rojen 1743 v Palermu). Klicali so ga v najboljše hiše, da na knežje dome, kraljeve ter cesarske dvore, ker je znal zarotiti ter prepoditi zle duhove. Bil je v očeh najbolj izobraženih oseb čudodelnik. Po letih so razkrinkali njegove čudeže kot navadno prevvaro. Umrl je v ječi v Ramu.

Istočasno kakor Cagliosto v Italiji nastopi v Nemčiji krčmar iz mesta Leipzig, Jurij Schrepper. Tudi njemu so bili pokorni duhovi. Obiskovali in verjeli so mu celo pruski ministri. Pozneje je bilo njegove oboževalce sram, ker je bil Jurij goljuf ter pustolovec na veliko.

Prava znamenitost je bil istočasno tudi grof von St. Germain. Med proizvajanjem raznih copernij, se je izuril tudi v izredno spretnost, da je pisal istočasno ter popolnoma enako z obema rokama na dve poli. Na samo enim goslah je igral tako očarujoče lepo, da so slišali poslušalci več instrumentov.

Nemec Fridrik Böttger se je trudil na vse načine, da bi iznašel z raznimi poizkusi umetno zlato. Razne kovine ter sestavine je varil, kuhaj ter spajal. Ni se sicer povsnel do cenega zlata, pač pa je postal iznajditelj porcelana.

Politične zvezde.

Italjan Giulio Alberoni, rojen kot sin preprostega vrtnarja leta 1664 v Piacenci, se je povsnel do časti španskega ministra za celo državo. Ustvaril je Španiji pomorsko silo in organiziral vojsko po za taiste čase najbolj modernih načinov. Nikdar ni bila Španija na morju ter na suhem tako mogočna, kakor pod vodstvom Alberonija. Kljub vsestranskim zmožnostim pa se je osovražil z istikanjem za sovražnostmi z drugimi državami po celi Evropi tako, da ga je moral španski kralj odpustiti. Umrl je v prognanstvu kot popolnoma zatonela politična zvezda.

SVETI

cerkvene vseh velikosti, navadne, voščene Ia, IIa in IIIa, silkane — KADILLO po najugodnejših cenah kupite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU, KOROŠKA CESTA 5.

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: **MARIBOR, Trg Svobode 3.**

Podružnica: **CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte.**

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih **obrestuje na jugodnejše.**

Za vse obveze Oblasne hranilnice mariborske oblasti **jamči mariborska oblast** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.
Zato je zavod najvarnejši v celi oblasti.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

662

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastoj. 1399 Modne knjige zastoj.

Rupci

Pozor

Konfekcijska in manufakturna trgovina
Ivan Mastnak, Celje,
Kralja Petra
cesta 15

Lastna izdelava perila in oblek ter nudi ugodno priliko, da si nakupi vsakdo po najugodnejši ceni iz prvovrstnega blaga narejena oblačila.

Velika izbira usnatih sukenj.

Velika zaloga najlepših štofov, hlačevine, blaga za perilo, krojaške potrebščine in razne vrste drugega blaga. 1405

Močan učenc za pekarijo se takoj sprejme. Ivan Zamuda, pekarija, Maribor Frankopanova 9. 1456

Najboljši in najcenejši rum si sami naredite, če si kupite **Rumov cvet** v drogeriji WOLFRAM (Kanc), Maribor, Slovenska ulica. 1302

Največje bogastvo je Vaš vid!

V vsakem oziru se obrnite na
R. BIZJAK - A,
izprašanega koncesijoniranega optika v
Mariboru, Gosposka ulica 16

ki Vam edini garantira za strokovnajaško ter solidno postrežbo. Dobavitelj železniški, trgovski bolniški blagajni, splošni bolnici i. t. d. 1385

Zajamčene klinje za slamoreznice

izdeluje iz najboljšega jekla za kose. Za naročilo zadostuje odris starega noža z natančno vrisbo lukenj. Vsako posamezno naročilo izvršim v 48 urah in dopošljem po pošti. 1402 Cene zmerne!

ERNST TISCHLER fužine, Vitanje pri Celju

Alberonijev naslednik v Španiji je bil **Janez Viljem pl. Ripperda**. — Pozneje so ga pregnali in je moral iskati zatočišče na Angleškem. Iz Anglije se je preselil v Maroko v Srednji Afriki. Prevzel je muslimansko vero in se imenoval Osman. Posrečilo se mu je, da se je povspel do poveljnika marokanskih čet. Z mohamedanskim vojaštvom je oblegal špansko trdnjavo Ceuta (v Afriki). V precejšnji starosti je zapustil vojaško službo ter živel od obresti nagrabljenega ogromnega premoženja v mestu Tetuan na Maročanskem.

Vzglede politične pustolovščane je **Theodor pl. Neuhoj** iz nemškega mesta Metz. Pojavil se je po prepotovanju polovice sveta kot stotnik v španski vojski. Pozneje je bil tolmač v afrikanškem mestu Alžir. Prebivalci otoka Korzika (severno od Sredozemskega morja) so ječali pod vladavino italjanskega mesta Genua. V sili so prosili mohamedanske Mavre v Tunisu (Afrika) za odpomoč. Knezi ter vladarji Tunisa so izbrali Nemca Neuhoja za poveljnika četam, ki so se odpeljale Korzičanom na pomoč. Neuhoj je zmagal leta 1736 in bil proglašen med navdušenjem prebivalstva za kralja Korzike. Kraljeval je dve leti, ker so leta 1738 podjarmili Genuježani s po-

močjo francoske vojske otok in je moral kralj bežati na Angleško. Tamkaj je nastopal v ulogi ubežnega kralja v največjem sijaju ter razkošju. Denar so mu posojevali v upu na zopetno kraljevsko bogastvo angleški veletrgovci. Ker so njegovi dolgovi naraščali od dne do dne, so ga zaprli in je umrl v največji bedi leta 1756. Njegovi prijatelji so mu postavili nagrobni spomenik z napisom: »Sreča je podarila možu kraljestvo, a mu je odrekla na starost vsakdanji kruh!«

Slično kakor pravkar opisanemu se je godilo cesarju **Madagaskarja** (velikanski francoski otok v Indijskem Oceanu). Ta cesar je bil rodom Madžar in se je pisal: grof Moric Avg. pl. Benjow-szky. Nastopil je najprej kot cesarski lajtnant v sedemletni vojni. Pozneje ga najdemo v Hamburgu in na Angleškem, odkoder se je preselil na Poljsko. V poljski službi se je predružil zvezi proti Rusom. Dosegel je čast obersta ter poveljnika konjenišva. Leta 1769 je bil od Rusov ujet ter poslan čisto na sever na polotok Kamčatka. Tukaj se je seznanil s hčerko ruskega carjevega namestnika Nilowa. Dekle ga je poročilo. Organiziral je ustajo med prognanci. Posrečil se mu je pobeg na ladji z ženo in 96 najbolj zvestimi. Odnesele je tudi eden in pol milijona piastrov

Za dolge zimске večere
KARL MAYEVI
so spisi
najbolj kratkočasni. Izšli do zdaj 3 zv.
po Din 13 v Cirilovi tiskarni Maribor

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

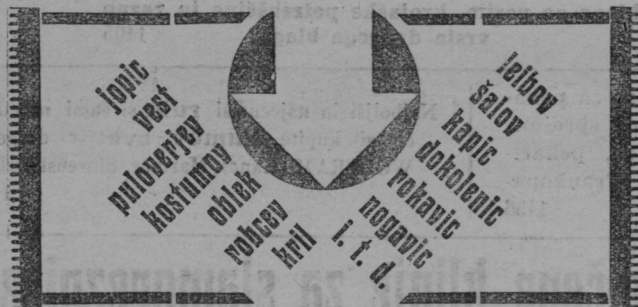
nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

1

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana PLETARNA za to zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih

Vse iz čiste volne in tako po ceni, kakor še dosedaj nobeno leto. Zato pa predno, te reči kupite, si oglejte to

veliko zalogo v pletarni M. VEZJAR
Maribor, Vetrinjska ulica 17

Izvanredna ponudba.

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite

kožno pelerinino za dež

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože 1mm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospe (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport.

Reklamna cena s posebno kapuco in etuijem samo 70 Din franko, zacarinjena, poslana po poštne povzetju, 2 kosa 138 Din.

Razpošilja

A. MARIK

export, PRAHA XVII. Londýnska 57.
(Če ne bi ugajala, jamčimo zameno.)
Naslov natančno napisati. 1396

Malo posestvo 1 in pol joha; sadonosnik, njiva in gozd, se takoj proda v Nadbišecu za Din 18.000. Vute Franc, Sv. Rupert v Sl. gor. 1459

Izjava. Podpisani preklicujem in obžalujem vse žaljive besede, katere sem govoril o g. Josipu Gunglu, posestniku v Jarenini ter se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Maribor — Jareninski vrh, dne 23. novembra 1929. — Anton Kolarič. 1459

Velik zaslužek si vsako lahko pridobi z domačim delom na brzo pletilnem stroju »Rekordia«. Prospekti brezplačno Rekordia — Zagreb, Bosanska 24. 1460

Konjski hlapec, starejši, trezen in pošten se sprejme. Otto Švaršniig, veleposestnik, Majšberg, pošta Ptujška gora pri Ptuj. 1462

Kmetije

najboljše zameljete seme za bučno olje in prešate v tovarni bučnega olja

J. Hochmüller v Mariboru, južna stran državnega mosta. 1320

LJUDSKA SAMOPOMOČ v Mariboru

sprejme za slučaj smrti in doživetja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača opravičencu od 1000 do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo. 1345

v gotovini. Z ladjo je srečno ušel ter priplul na otok Formoza (ob kitajski obali). Iz Formoze se je preselil v obmorsko kitajsko mesto Makao. Radi tamkajšnjega skrajno neugodnega podnebja mu je umrla žena ter spremljevalci. On sam je pribežal po nepopisnih blodnjah na Francosko. Francozi so mu izročili celi pešpolk. Dobil je povelje, se odpeljati na otok Madagaskar in tamkaj organizirati francosko naselbino. Prebivalci so ga postavili leta 1774 za svojega cesarja. Cesarstvo dostojanstvo za navadnega klateža je bilo Franciji preveč. Poslala je proti cesarju ekspedicijo, ki ga je pregnala s prestola.

Francoski baron Thierry je postal kratkodobni kralj otoka Nova Zelandija (pri Avstraliji).

Tihotapec Filip Pinel je bil kralj normanskega otoka Erehon.

Madžar Scilman Inger se je veselil nekaj časa naslova: Emir (vladar) Somalije (Srednja Afrika).

Francoski podčastnik Mayrena je ustanovil v Tonkingu (Kitajska) kraljestvo Sedang. Nadjal si je naziv: Kralj Marie I. Kraljeval je eno leto. Ko je bil pregnan in je pribežal v Evropo, je živel res po kraljevsko od bogastva, katerega si je na-

grabil na vzhodu.

Francoz Thounens je bil ustanovitelj kraljevine Arankanija v Patagoniji (pokrajina najbolj Južne Amerike). Umrl je v sirotišnici.

Amerikanec Harden — Hickey je bil nekaj časa knez otoka Trinidad (ob ameriški obali). Končal je kot samomorilec radi pomanjkanja ter lakoté.

Nečakinja znamenitega angleškega državnika Viljema Pitta, Estera, se je prekrstila sama v kraljico iz Palmyre. Živela je v ulogi kraljice do svoje smrti v lastni hiši ob vznožju pogorja Libanon v Palestini.

Francoz Leubaudy je malo pred izbruhom svetovne vojne varal svet s snovanjem neizmerne kraljestva v afriški puščavi Sahara.

Navedeni vzgledi nam dokazujejo, kako se porodi večkrat v čisto navadnih izmečkih človeštva hrepenenje po dosegu najvišje časti. Kratko označeni iz novejšje zgodovine dokazani pustolovci nam pričajo, kako se je navedenim lopovom posrečilo, da niso samo sanjali o kraljevskem — da celo cesarskem dostojanstvu ter moči, ampak so se je tudi polastili in jo uživali nekaj časa.

Sie naročeni na tisk
„NEDELJA“?
Izboja vsak leden? prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razpravo ter druge podučne verske študije, razprave pa tudi lepo povest „Ortodoks naše ljube Gospe“ in mišne zgodbe za deca. Stane mesečno le 2.— Din (letno 24.— Din). Se danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

Brezpogojno

si oglejte pred nakupom **DEJE** najnovejši ilustrovani cenik veletrgovine **STERMECKI**, katerega dobite na zahtevo takoj brezplačno. Izbrali si boste lahko prešite odeje vseh vrst solidne ročne izdelave po sledečih nizkih cenah: flanel 150, kambrik 144, ruš 150, klot 165, rožast 280, tiger 48, 50, posteljne garniture 230, 275, madras garniture 78, 89, preproge na meter po Din 22.50. Razen tega najdete v ceniku še mnogo drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Čez Din 500 — poštne proste pošiljke. 965

VELETRGOVINA R. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“
je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; lestvice za kolke na menice, poštne, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; vse seje na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brežnosti živine; — tebelo hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dolgov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

1188

Suhe gobe fižol

1341

orehe

in druge pridelke
plačuje
najbolje

Sever & Komp.,
Ljubljana

Za zimo vsakovrstno blago in vse potrebščine v veliki izbiri najugodnejše v trgovini **F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer**. Nakup jajc, masla, putra, suhih gob, vinskega kamna, fižola ter vseh poljskih pridelkov. Zamenjava pšenice za moko! Zamenjava bučine in solnične za prvovrstno bučno oje. 1390

Počne, sukno, loden, hudičevo kožo, za čevlje in vse **čevljarske potrebbčine** kupite najugodnejše v trgovini **Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.** 1407

Sobo- in črkoslikanje izvršuje po ceni in okusno **Franc Ambrožič, Maribor, Grajska ulica 2.** 1276

Vajenca s popolno šolsko izobrazbo in lepo pisavo sprejme v trgovino mešanega blaga **Franjo Golič, Buče pri Kozjem.** 1420

Sprejme se dobra kuharica, ki bi opravljala vse gospodinjske posle v večji trgovini z mešanim blagom. **Naslov v upravnistvu.** 1421

VOZNI RED
veljaven od 6. okt., je izšel. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane **2 DIN**

Služba cerkovnika pri Loretanski M. božji na Ložnem je nazpisana do 1. marca 1930. Interesente naj se zglasijo prižupnem uradu **Sv. Florjan ob Boču, pošta Rogatec.** 1450

Sprejme se — pošten kmečki hlapec. **Naslov v upravnistvu.** 1454

Mesarski vajenec se sprejme iz dežele. — **Stritarjeva ulica 8 — Maribor.** 1453

Lepa štiritletna kobilica, en težek in en lahek voz se ugodno proda. Lastnik **Franc Pintarič, Hajdina — Ptuj.** 1448

Dva para konjskih oprem, angleške in prsne z vojkami, v dobrem stanu, ima na prodaj **Henrik Saruitz, Sv. Lenart v Sl. gor. št. 27.** 1452

Trda spalnica 4000 Din, mehka spalnica 2500 Din, kuhinja 1000 Din. Vse mizarsko delo se po ceni prevzame. — Učenec se sprejme. — **Strossmajerjeva ul. 10, Maribor.** 1451

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal ta znak nepozaben.

»Nnamka Oetker« jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so tako močno razširjeni.

Dr. Oetker-jev pecilni prašek

Dr. Oetker-jev vanilinov prašek

Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo »prosvitljenim« gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipeanja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristi Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev VANILINOV SLADKOR je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,
pudinge in spenjeno smetano,
kakao in čaj,
šartlje, torte in pecivo,
jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 čajni žlički te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo enostavnih, boljih, finih in najfinejših močnatih jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinje — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.

LUNA EKSPORTNA HIŠA, MARIBOR

Aleksandrova cesta 19

Dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kraškega blaga ter igrač na drobno in debelo. 577

Po nižanih cenah prodaja MACUN ANTON 10

v Mariboru, Gosposka ul.

vso zimsko blago kakor za ženske in moške manje, in za obleke, barhente, zimske suknje ter raznovrstno blago vse v največji izbiri. 1457

Pazite na vhod ki ima ob straneh ogledala!

SOCIJALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajevo knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28. — v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Driska telet.

„Kot zaščitno sredstvo je Thürpil pri driski telet in svinj od obéudovanja vrednega uspeha. Dobrota Thürpila je neuporečna. Ne manjka pri nas v nobeni hiši.“ O. H. Landwirt in O. Edini izdelovatelj: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen.

594-II Zaloga: „LYKOS“ Mr. K. VOUK, ZAGREB, Jurjevska ul. 9.

Samo do božiča **zastonj** svileni robci!

dobite pri nakupu za D 500 v vrednosti pri

I. TRPIN, Glavni trg št. 15 in v

„Tekstilnem bazarju“ Vetrinjska ul. 15

Tam se dobi vsakovrstno sukno, platno, baržun, svila itd. po jako nizkih cenah.

876 Oglejte si pred nakupom.

Specialiteta :

krstna oprema

1086

L. PUTAN, Celje

Ustanovljeno leta 1898

PLAHTE

za konje in vozove

najboljše in najcenejše samo pri

Zahtevajte vzorce!

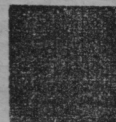
Dopisnica zadostuje!

Tudi na obrokel

I. G. STRAUS

delovanje Račje
1447 plah

Oglašujte

v Slov. Gospodarju.

Najvarnejše in najboljše naložite
svoj denar pri

Kmečki posojilnici v Murski Soboti

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

Poštni ček. račun 15.229.

Sprejema hranilne vloge, daje posojila, na knjižbo, poroke ter tudi na tekoči račun.

Za varnost vlog jamčijo vsi člani s celim svojim premoženjem.

Poštni ček. račun 15.229.

Obreštuje hranilne vloge po 8% vezane in večje do 9% ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka.

Za varnost vlog jamčijo vsi člani s celim svojim premoženjem. 1364

Prvovrstna glazbila direktno iz
TOVARNE
oziroma tovarniškega skladišča

Veliki
ilustrovani

CENIK

dobite zastonj!

Naročite ga od največje odpreme tvrdke glazbil v Jugoslaviji:

MEINEL I HEROLD
tovarna glazbil, gramofonov in harmonik

podružnica **MARIBOR**, br. 106-B 1159

Violine	od Din 95.— napr.
Tamburice	od Din 98.— napr.
Mandoline	od Din 130.— napr.
Trube	od Din 505.— napr.
Gramofoni	od Din 345.— napr.
Roč. harmonike	od Din 85.— napr.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 75.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.